

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Облік і аудит»

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 071 Облік і оподаткування

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему

**Облік та аудит власного капіталу підприємства: методичні
підходи та організація»**

здобувача Гергало Катерини Володимирівни

Науковий керівник: к.е.н., доцент Бугай Надія Олександрівна

**Робота допущена до захисту в екзаменаційною комісією з
атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Петрик Олена Анатоліївна

Київ 2025

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 122 сторінки. Основний текст роботи викладено на 80 сторінках друкованого тексту. Містить 18 таблиць, 5 рисунків, 15 додатків. Список використаних джерел складає 53 найменування.

“Облік та аудит власного капіталу підприємства: методичні підходи та організація”

Об’єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність підприємства в частині операцій з власним капіталом та його відображення у звітності.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів обліку та аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної магістерської роботи є дослідження методики, організації та практики аудиту власного капіталу, а також визначення шляхів їх удосконалення на прикладі ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Відповідно до поставленої мети визначені такі *завдання*:

- з’ясувати економіко-правову сутність власного капіталу, його структуру та функції;
- розкрити законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства;
- зазначити особливості формування власного капіталу суб’єктами господарювання різних організаційно-правових форм;
- розглянути порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства;
- дослідити організацію синтетичного та аналітичного обліку власного

капіталу та його відображення у фінансовій звітності підприємства;

- визначити методичні підходи обліку власного капіталу підприємства;
- обґрунтувати сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»;
- визначити мету, завдання та джерела інформації аудиту власного капіталу;
- розкрити організаційно-методичні підходи проведення аудиту власного капіталу підприємства;
- навести узагальнення та документування результатів проведення аудиту власного капіталу підприємства;
- викласти пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.

Під час дослідження систематизовано вітчизняні та міжнародні методичні підходи та організація обліку та аудиту власного капіталу, підходи щодо класифікації, порядку формування та змін власного капіталу.

Практичні результати полягають в розробці пропозицій рекомендацій, які спрямовані на удосконалення обліку та аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»: доповнено порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства, що забезпечує достовірність та прозорість облікової інформації; удосконалення організації синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу з урахуванням законодавчих вимог, що сприяє підвищенню якості фінансової звітності.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2022 – 2025.

Рік захисту роботи – 2025.

Ключові слова: власний капітал, облік, аудит, методичні підходи; організація, фінансова звітність, контроль.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Економіко-правова сутність власного капіталу, його структура та функції ..	7
1.2 Законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства.....	14
1.3 Особливості формування власного капіталу суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм.....	20
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	24
2.1 Порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства	24
2.2 Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу та його відображення у фінансовій звітності підприємства	32
2.3 Методичні підходи обліку власного капіталу підприємства.....	42
2.4 Сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»	48
РОЗДІЛ 3 АУДИТ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ.....	53
3.1 Мета, завдання та джерела інформації аудиту власного капіталу	53
3.2 Організаційно-методичні підходи проведення аудиту власного капіталу підприємства.....	63
3.3 Узагальнення та документування результатів проведення аудиту власного капіталу підприємства	70
3.4 Пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»	73
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ.....	92

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах ринкової економіки, що характеризується високою конкуренцією та динамічними змінами, ефективне управління власним капіталом підприємства є одним з ключових факторів його успішної діяльності та фінансової стійкості. Адекватне відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності, забезпечення її достовірності та прозорості є необхідною умовою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, залучення інвестицій та підвищення довіри стейкхолдерів.

Аудит власного капіталу відіграє особливо важливу роль у забезпеченні надійності та прозорості фінансової інформації, що стосується власного капіталу підприємства. Це особливо актуально в Україні, де відбувається активний розвиток ринкових відносин та підвищення вимог до якості корпоративного управління. Забезпечення ефективного контролю за формуванням, рухом та використанням власного капіталу дозволяє мінімізувати фінансові ризики, запобігти шахрайству та зловживанням, а також сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За своїм змістом методика й організація обліку та аудиту власного капіталу відіграє важливу роль у забезпеченні виконання їх завдань та ефективного управління структурою власного капіталу на основі якісного обліково-аналітичного забезпечення та функцій контролю. Теоретичні та практичні питання методики та організації обліку та аудиту власного капіталу розглядаються в працях таких вітчизняних вчених, як: Акімова Н. С., Бержанір І. А., Козаченко Д. М., Мардус Н. Ю., Лакодименко Л. І., Лисак В. А., Любар О. О., Мельничук В., Микитин Г. В., Назаренко І., Піхняк Т. А., Турчин В. В., Фальченко О. О. та інші.

Мета роботи – дослідження методики, організації та практики аудиту власного капіталу, визначення шляхів їх удосконалення на прикладі ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Необхідність реалізації поставленої мети зумовлена вирішенням наступних **завдань:**

- з'ясувати економіко-правову сутність власного капіталу, його структуру та функції;
- розкрити законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства;
- зазначити особливості формування власного капіталу суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм;
- розглянути порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства;
- дослідити організацію синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу та його відображення у фінансовій звітності підприємства;
- визначити методичні підходи обліку власного капіталу підприємства;
- обґрунтувати сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»;
- визначити мету, завдання та джерела інформації аудиту власного капіталу;
- розкрити організаційно-методичні підходи проведення аудиту власного капіталу підприємства;
- навести узагальнення та документування результатів проведення аудиту власного капіталу підприємства;
- викласти пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність підприємства в частині операцій з власним капіталом та його відображення у звітності.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів обліку та аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Методи дослідження. Під час проведення дослідження та написання кваліфікаційної магістерської роботи застосовано діалектичний метод пізнання

економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв'язку. Також у роботі було використано загальнонаукові та специфічні методи дослідження: моделювання – для визначення сутності власного капіталу, організаційно-технологічних особливостей діяльності ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2», мети, завдань та джерел інформації для аудиту власного капіталу; аналіз – для визначення відповідності облікової політики ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2» вимогам НП(С)БО, а також при розгляді законодавчих положень; синтез – синтетичний та аналітичний облік власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»; методи індукції, дедукції, асоціацій та аналогій – використовувались при формуванні завдання дослідження, для узагальнення та при формуванні висновків, для вивчення загальних тенденцій розвитку обліку та аудиту власного капіталу; методи статистичних групувань, узагальнення, порівняння – шляхи вдосконалення документування операцій обліку та аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2», а також спостереження, опитування, розрахунково-аналітичні методи, зіставлення, обстеження, групування, аналітичні процедури, тощо.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів дослідження полягає в розробленні практичних рекомендацій, які спрямовані на удосконалення обліку та аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Основні наукові результати полягають у всебічному дослідженні методичних підходів та організації обліку та аудиту власного капіталу в обґрунтуванні розроблених пропозицій по вдосконаленню ведення обліку та здійснення аудиторської перевірки власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2». Результати, які були отримані в процесі вирішення поставлених завдань та становлять наукову новизну дослідження, полягають у наступному:

– доповнено порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства, що забезпечує достовірність та прозорість

облікової інформації;

– удосконалено організацію синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу з урахуванням вимог МСФЗ, що сприяє підвищенню якості фінансової звітності;

– обґрунтовано сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2», що спрямовані на підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами;

– розроблено методичні рекомендації щодо вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2», що дозволяють підвищити якість аудиторської перевірки та забезпечити достовірність аудиторського звіту.

Наукова новизна дослідження полягає у поглибленому аналізі та удосконаленні методичних підходів до обліку та аудиту власного капіталу з урахуванням специфіки діяльності ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2». Отримані результати сприяють підвищенню ефективності управління власним капіталом та достовірності фінансової звітності, що є важливим фактором сталого розвитку підприємства.

Інформаційною базою дослідження для написання кваліфікаційної магістерської роботи стали теоретичні розробки зарубіжних та українських науковців, періодичні статті, нормативно-законодавчі акти, звітні матеріали ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2», усні консультації працівників підприємства, а також ресурси мережі Інтернет. Підприємство перебуває в процесі розвитку та напрацювання матеріальної бази ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 122 сторінки. Основний текст роботи викладено на 80 сторінках друкованого тексту. Містить 18 таблиць, 5 рисунків, 15 додатків. Список використаних джерел складає 53 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економіко-правова сутність власного капіталу, його структура та функції

Капітал – це одна з основних категорій економічної науки, що характеризує сукупність ресурсів, які використовуються для виробництва товарів і послуг. За класичними теоріями, капітал включає як фінансові ресурси (гроші, акції, облігації), так і матеріальні активи (земля, обладнання). А. Сміт розглядав капітал як акумульовані результати минулої праці, що використовуються для створення нових продуктів [5, с. 87].

Сучасні економічні підходи розширюють це поняття, включаючи людський капітал (знання, навички) та інтелектуальний капітал (патенти, технології). У сучасній економіці капітал є основою для зростання продуктивності та конкурентоспроможності підприємств.

За дослідженням Козаченко Д.М., капітал сьогодні також відіграє важливу роль в управлінні ризиками та забезпеченні довгострокової стійкості компаній на ринку, особливо в умовах швидкої зміни технологій і глобалізації [13, с. 105].

Власний капітал в економіці – це сукупність ресурсів підприємства, які йому належать і використовуються для фінансування його діяльності без залучення зовнішніх джерел фінансування. Він включає статутний капітал, нерозподілений прибуток, додатковий капітал і резерви [20].

За визначенням Акімова Н.С., власний капітал є важливим елементом фінансової стійкості підприємства, який дозволяє забезпечити його розвиток і конкурентоспроможність на ринку. Автор також наголошує, що власний капітал є одним з основних показників економічної стійкості компанії та її здатності адаптуватися до змін в ринкових умовах [1, с. 18].

З юридичної точки зору, капітал підприємства є сукупністю його активів і

зобов'язань. Власний капітал у праві включає всі права на майно, кошти та інші активи, що належать засновникам підприємства. Важливу роль відіграють правові механізми, що регулюють порядок формування, розподілу та використання капіталу. Законодавство визначає капітал як одну з основ правового статусу підприємства. Наприклад, відповідно до законодавства України, мінімальний розмір статутного капіталу залежить від організаційно-правової форми підприємства, що дозволяє захистити інтереси кредиторів і мінімізувати фінансові ризики [44, с. 407].

За словами Турчин В.В., в сучасному праві важливе місце займає питання захисту прав власників капіталу, включаючи контроль за його використанням і розподілом прибутків [43].

Правовий аспект власного капіталу стосується не лише фінансових активів підприємства, але й його відповідальності перед кредиторами та засновниками. Власники мають право на управління капіталом і розподіл прибутків, однак підпадають під низку законодавчих обмежень, що стосуються його використання. Це, зокрема, норми щодо виплати дивідендів, формування резервного фонду та дотримання мінімальних вимог до капіталу.

Як зазначає Любар О.О., власний капітал є важливою правовою категорією, яка визначає права власності засновників підприємства та порядок управління його активами [17].

Під загальним поняттям «капітал підприємства» розуміють різні його види, які характеризуються десятками термінів. Все це потребує відповідної систематизації термінів, які використовуються [2, с. 52]. Така систематизація проведена за найбільш важливими класифікаційними ознаками (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Систематизація видів капіталу підприємства

Ознака	Види капіталу	Характеристика
1	2	3
За походженням	Внутрішній капітал	Внутрішній капітал формується за рахунок діяльності самого підприємства, тоді як зовнішній капітал надходить ззовні (акції, позики).
	Зовнішній капітал	
За формою власності	Приватний капітал	Капітал класифікується за формою власності підприємства: він може бути приватним (належить фізичним або юридичним особам) або державним.
	Державний капітал	

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
За роллю у фінансовій стратегії	Основний капітал	Основний капітал використовується для довгострокових інвестицій, тоді як оборотний капітал призначений для поточних операцій підприємства.
	Оборотний капітал	
За джерелом власності	Власний капітал,	Власний капітал належить акціонерам або засновникам підприємства, тоді як залучений капітал включає кошти від кредиторів або інвесторів.
	Залучений капітал	
За ліквідністю	Ліквідний капітал	Ліквідний капітал включає активи, які можна швидко перевести в грошові кошти, тоді як неліквідний капітал включає менш мобільні активи.
	Неліквідний капітал	
За можливістю розподілу	Резервний капітал,	Резервний капітал призначений для забезпечення фінансової стабільності підприємства, нерозподілений прибуток може бути використаний для реінвестування.
	Нерозподілений прибуток	
За формою капіталу	Грошовий капітал	Класифікація за формою капіталу: грошовий капітал складається з грошових ресурсів, а матеріальний капітал включає активи в натуральній формі.
	Матеріальний капітал	

Джерело: згруповано за інформацією [2, с. 52]

Таким чином, поняття капіталу в економіці та праві має багатогранний характер і охоплює різні аспекти діяльності підприємства.

Власний капітал є центральною складовою як з економічної, так і з правової точки зору, оскільки він визначає фінансову стабільність підприємства, його можливості для розвитку та управління. Правильне розуміння і управління власним капіталом дозволяє забезпечити стабільний розвиток підприємства, його конкурентоспроможність і захист інтересів як засновників, так і кредиторів.

Функції власного капіталу є однією з найважливіших тем у фінансовому менеджменті, оскільки вони визначають можливості підприємства в умовах мінливих економічних умов. Власний капітал виконує не тільки фінансові функції, але й економічні, управлінські та захисні ролі. Розглянемо основні функції, які виконує власний капітал підприємства [6, с. 112]:

1. Функція фінансової стабільності та самостійності. Власний капітал забезпечує підприємству фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування, таких як кредити чи облігації. Це особливо важливо для підприємств у періоди економічних коливань, коли можливість отримання позикових коштів може бути обмеженою. Згідно з дослідженням Лакодименко Л. І., власний капітал відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності підприємств, допомагаючи їм підтримувати необхідний рівень ліквідності та мінімізувати

фінансові ризики [15, с. 50].

2. Операційна функція. Ця функція стосується використання власного капіталу для фінансування повсякденної діяльності підприємства. Власний капітал покриває витрати на виробництво, оплату праці та інші операційні витрати, що дозволяє підприємству підтримувати безперервну діяльність навіть у випадку затримок з надходженням доходів або проблем із зовнішнім фінансуванням.

3. Функція управління та контролю. Власний капітал надає його власникам (акціонерам) право на управління підприємством. Контрольний пакет акцій забезпечує можливість впливати на стратегічні рішення, включаючи політику розподілу прибутку, кадрові рішення та напрямки розвитку підприємства. Ця функція є важливою для власників акцій, оскільки вона гарантує їхній вплив на діяльність компанії та можливість отримання дивідендів.

4. Функція захисту. Власний капітал виконує захисну функцію, оскільки він служить «амортизатором» у випадку фінансових труднощів або збитків. У разі виникнення непередбачених обставин або збиткової діяльності підприємства, власний капітал може бути використаний для покриття збитків, зберігаючи підприємство на плаву. Забезпечує захист кредиторів, оскільки власний капітал є першим джерелом покриття зобов'язань перед ними.

5. Мотиваційна функція. Залучення та збереження інвестицій залежить від стабільності власного капіталу підприємства. Власний капітал виконує мотиваційну функцію, підвищуючи довіру інвесторів та акціонерів до компанії. Високий рівень власного капіталу сигналізує про фінансову стійкість і надійність, що, у свою чергу, стимулює подальше інвестування в компанію. Як зазначає Ткаченко Н.М., ефективно управління власним капіталом позитивно впливає на мотивацію зовнішніх інвесторів та підвищує інвестиційну привабливість компанії [42, с. 106].

6. Функція забезпечення прибутковості. Власний капітал також є основою для розподілу прибутку між власниками підприємства. Прибуток, отриманий від операційної діяльності, частково використовується для виплати дивідендів, що забезпечує власникам винагороду за інвестовані кошти. Крім того, прибуток може

бути реінвестований у розвиток підприємства, що забезпечує його довгострокове зростання.

Таким чином, власний капітал не лише виступає основним джерелом фінансування діяльності, але й забезпечує підприємству стабільність, можливість розвитку та контролю. Він є ключовим інструментом у руках власників для управління ризиками і можливостями.

Структура власного капіталу підприємства є важливим елементом фінансової стійкості, що характеризує джерела фінансування діяльності підприємства та його здатність забезпечувати довгострокову платоспроможність. Власний капітал представляє собою сукупність фінансових ресурсів, які належать підприємству і використовуються для його розвитку, а також для покриття зобов'язань перед кредиторами в разі ліквідації підприємства. Він є основою фінансової незалежності підприємства і показує, наскільки воно здатне діяти незалежно від зовнішніх позик.

Дослідження наукової літератури [3, с. 21; 5, с. 119; 46, с. 224] засвідчує, що до складу власного капіталу підприємства зазвичай включають:

1. Статутний капітал – це кошти або інші активи, які засновники або учасники підприємства вносять для створення та діяльності підприємства. Його величина фіксується в установчих документах і може змінюватися лише після внесення відповідних змін до статуту.

2. Резервний капітал – формується для покриття можливих збитків підприємства, що виникають під час його діяльності. Законодавство України, зокрема, передбачає порядок формування резервного капіталу для господарських товариств.

3. Нерозподілений прибуток – це частина прибутку, що залишається після виплати дивідендів та відрахувань до резервного капіталу. Нерозподілений прибуток може використовуватися для реінвестицій у розвиток підприємства.

4. Додатковий капітал – це кошти, отримані підприємством внаслідок переоцінки активів, емісії акцій за ціною, що перевищує їх номінальну вартість, або у формі безоплатно отриманих ресурсів.

5. Інший капітал – включає різні види капіталу, які не підпадають під жодну

з вищезазначених категорій, такі як цільові фонди або спеціальні резерви.

Важливою частиною аналізу власного капіталу є оцінка його структури в розрізі джерел формування та використання, а також співвідношення власного і залученого капіталу, що дозволяє підприємству приймати зважені рішення щодо подальшого розвитку і стратегії фінансування.

Розглянемо основні рахунки та субрахунки власного капіталу підприємства, що використовуються в бухгалтерському обліку відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування, затвердженого Наказом Міністерства фінансів № 291 від 30.11.1999 року (зі змінами та доповненнями) [10]:

- 40 Зареєстрований (пайовий) капітал: 401 Статутний капітал; 402 Пайовий капітал; 403 Інший зареєстрований капітал; 404 Внески до незареєстрованого статутного капіталу;

- 41 Капітал у дооцінках: 411 Дооцінка (уцінка) основних засобів; 412 Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів; 413 Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів; 414 Інший капітал у дооцінках;

- 42 Додатковий капітал: 421 Емісійний дохід; 422 Інший вкладений капітал; 423 Накопичені курсові різниці; 424 Безоплатно одержані необоротні активи; 425 Інший додатковий капітал;

- 43 Резервний капітал;

- 44 Нерозподілені прибутки (непокриті збитки): 441 Прибуток нерозподілений; 442 Непокриті збитки; 443 Прибуток, використаний у звітному періоді;

- 45 Вилучений капітал: 451 Вилучені акції; 452 Вилучені вклади й паї; 453 Інший вилучений капітал;

- 46 Неоплачений капітал;

- 47 Забезпечення майбутніх витрат і платежів: 471 Забезпечення виплат відпусток; 472 Додаткове пенсійне забезпечення; 473 Забезпечення гарантійних зобов'язань; 474 Забезпечення інших витрат і платежів; 475 Забезпечення призового фонду (резерв виплат); 476 Резерв на виплату джек-поту, не

забезпеченого сплатою участі у лотереї; 477 Забезпечення матеріального заохочення; 478 Забезпечення відновлення земельних ділянок;

- 48 Цільове фінансування і цільові надходження: 481 Кошти, вивільнені від оподаткування; 482 Кошти з бюджету та державних цільових фондів; 483 Благодійна допомога; 484 Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень.

У таблиці 1.2 представлено джерела та рух власного капіталу підприємства.

Таблиця 1.2 – Джерела формування та рух власного капіталу підприємства

Рахунок	Опис	Джерела формування	Рух капіталу
40 Зареєстрований капітал	Капітал, сформований шляхом випуску акцій або іншими формами внесків власників.	Формується шляхом внесків акціонерів або власників підприємства.	Можливе зменшення у випадку зменшення статутного капіталу або викупу акцій.
41 Капітал у дооцінках	Капітал, який відображає збільшення вартості активів у результаті дооцінки.	Формується за рахунок дооцінки вартості активів підприємства.	Змінюється в результаті дооцінки або зниження вартості активів.
42 Додатковий капітал	Капітал, отриманий у результаті додаткових внесків власників або інших операцій, які не впливають на зареєстрований капітал.	Формується за рахунок додаткових внесків власників або капіталізації інших доходів.	Може змінюватися внаслідок додаткових внесків або капіталізації.
43 Резервний капітал	Частина прибутку, зарезервована для покриття можливих збитків або інших непередбачених витрат.	Формується за рахунок резервування частини чистого прибутку підприємства.	Змінюється в результаті збільшення або використання резервів.
44 Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)	Частина прибутку, яка не була розподілена серед власників, або збитки, що не були покриті.	Формується в результаті накопичення нерозподіленого прибутку або збитків.	Змінюється в результаті розподілу прибутків або покриття збитків.
45 Вилучений капітал	Капітал, вилучений з обігу у вигляді власних акцій або часток, які викуплені підприємством у акціонерів чи учасників.	Формується за рахунок викупу власних акцій або часток у статутному капіталі підприємства.	Може зменшуватися при подальшому продажу акцій або анулюванні вилученого капіталу.
46 Неоплачений капітал	Частина капіталу, яку учасники чи акціонери зобов'язалися внести, але ще не сплатили.	Виникає при реєстрації статутного капіталу, якщо учасники не внесли повністю свої частки.	Зменшується у разі внесення відповідних сум учасниками або акціонерами.
47 Забезпечення майбутніх витрат і платежів	Резерви, створені для покриття очікуваних витрат чи зобов'язань у майбутніх періодах.	Формується за рахунок відрахувань із доходів підприємства для покриття передбачених витрат.	Використовується при виникненні витрат або зобов'язань, на покриття яких було створено резерв.
48 Цільове фінансування і цільові надходження	Кошти, отримані підприємством від сторонніх джерел для реалізації певних програм чи цілей.	Формується за рахунок державного фінансування, грантів, благодійних внесків або цільових надходжень.	Використовується для фінансування проектів, програм або інших витрат відповідно до призначення коштів.

Джерело: згруповано за інформацією [10]

Отже, власний капітал є невід'ємною складовою фінансових ресурсів

підприємства, що забезпечує його стабільність та розвиток. Він виконує ряд важливих функцій, які підкреслюють важливість власного капіталу для успішної діяльності підприємства, що підтверджується численними науковими дослідженнями та практикою фінансового менеджменту.

1.2 Законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства

Питання нормативного регулювання бухгалтерського обліку, зокрема формування та аудиту власного капіталу, залишаються актуальними і до сьогодні. Це пов'язано з постійним розвитком економічних відносин, змінами у законодавстві та необхідністю адаптації національних стандартів до міжнародних.

Бухгалтерський облік та аудит в Україні регулюються системою нормативних документів, які мають певну ієрархічну підпорядкованість. Ця ієрархія визначає пріоритетність та силу дії різних нормативних актів у разі виникнення суперечностей між ними.

На вершині цієї ієрархії знаходиться Конституція України, яка встановлює основні засади економічної діяльності, правовий режим власності, бюджетну та податкову системи, а також статус національної та іноземної валюти. Конституція України також гарантує право на підприємницьку діяльність, що є фундаментом для розвитку бізнесу та формування власного капіталу підприємств.

Наступним за рівнем значущості є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» 996-XIV [33]. Цей закон визначає загальні принципи та правила ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, а також права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері бухгалтерського обліку. Він встановлює, що бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації, а підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи.

Важливе місце у системі нормативного регулювання бухгалтерського обліку

займають Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Ці стандарти розробляються Міністерством фінансів України та встановлюють єдині вимоги до методів і процедур ведення бухгалтерського обліку, визначення, класифікації та оцінки активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів та витрат. Зокрема, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73, визначає порядок обліку та відображення у фінансовій звітності операцій, пов'язаних зі статутним капіталом, додатковим капіталом, резервним капіталом, нерозподіленим прибутком та іншими резервами [28].

Крім того, важливим інструментом регулювання бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування, затверджені Наказом Міністерства фінансів № 291 від 30.11.1999 року (зі змінами та доповненнями). Ці документи встановлюють перелік та структуру рахунків бухгалтерського обліку, а також порядок їх використання для відображення господарських операцій [10].

Також існують нормативні документи міністерств і відомств, які деталізують порядок обліку окремих операцій та видів активів, зобов'язань та власного капіталу для певних галузей економіки або видів діяльності.

Ці документи мають певну ієрархічну підпорядкованість, їх градація по значущості визначає силу дії приписів порівняно з іншими нормативними актами. Структура нормативних документів, які регулюють бухгалтерський облік наведена на рис. 1.1.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) забезпечують прозорість і порівнюваність фінансових звітів компаній на міжнародному рівні [50]. Це особливо важливо для власного капіталу, оскільки його структура і динаміка є ключовими індикаторами фінансової стійкості та платоспроможності компанії. Однак питання обліку власного капіталу є складним через необхідність враховувати різні фінансові інструменти, зобов'язання і доходи, які можуть безпосередньо впливати на баланс підприємства.

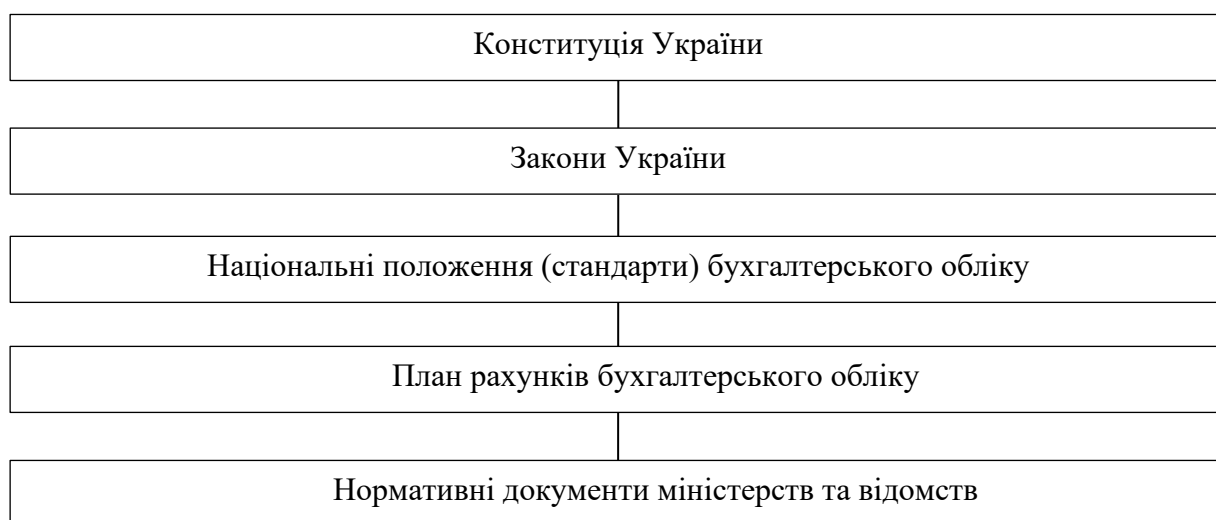

Рисунок 1.1 – Структура нормативних документів, які регулюють бухгалтерський облік

Джерело: побудовано автором на основі [19]

Основоположним міжнародним стандартом є МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Він узагальнює вимоги щодо подання власного капіталу в фінансовій звітності спрямовані на забезпечення користувачів звітності зрозумілою та достовірною інформацією про фінансовий стан компанії. Особливу увагу слід приділити звіту про зміни у власному капіталі, оскільки він відображає всі суттєві трансакції з власниками (наприклад, виплата дивідендів або збільшення статутного капіталу), а також внутрішні зміни, як-от перенесення нерозподіленого прибутку [25].

Облік операцій на основі акцій є важливим аспектом управління капіталом, оскільки акції є найважливішим інструментом залучення капіталу. МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» вимагає оцінки таких трансакцій за справедливою вартістю і визнання їх у власному капіталі. Це має великий вплив на показники капіталу, оскільки компанії, які використовують програми стимулювання для працівників на основі акцій, можуть значно змінювати структуру капіталу через розподіл нових акцій або опціони [25].

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» визначає порядок обліку фінансових активів і зобов'язань, які можуть змінювати баланс власного капіталу. Це особливо актуально для компаній, які активно використовують похідні фінансові інструменти (деривативи), що можуть призвести до значних змін в оцінці активів і,

відповідно, вартісних показників власного капіталу. Зміни у вартості таких інструментів, які визнаються через власний капітал, можуть суттєво впливати на баланс компанії, роблячи цей показник дуже динамічним [25].

Облік власного капіталу у консолідованій звітності також має свої специфічні аспекти. Згідно МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», у разі, якщо материнська компанія володіє контрольними пакетами акцій дочірніх компаній, її власний капітал в консолідованій звітності може значно відрізнятися від окремої звітності. Особливо важливим є розмежування часток меншості та власного капіталу материнської компанії, що вимагає особливої уваги до відображення таких операцій [25].

Новий стандарт МСФЗ 16 «Оренда», який набрав чинності з 1 січня 2019 року, суттєво змінив підхід до обліку орендованих активів. Орендарі тепер повинні визнавати права користування орендованими активами та зобов'язання за орендою в балансі. Це може вплинути на коефіцієнти, які використовуються для оцінки капіталу, такі як відношення власного капіталу до загальних активів, оскільки загальна сума активів та зобов'язань може суттєво збільшитися після визнання орендних зобов'язань [25].

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» це стандарт впливає на визнання доходів та, відповідно, на формування нерозподіленого прибутку, який є складовою частиною власного капіталу. МСФЗ 15 визначає моменти визнання доходу, що безпосередньо впливає на величину прибутку, що залишився в розпорядженні підприємства після розподілу між акціонерами або реінвестування [25].

МСФЗ встановлюють чіткі правила обліку власного капіталу, що дозволяють компаніям більш точно відображати реальний фінансовий стан. Однак ці стандарти також ставлять перед бухгалтерами і фінансовими аналітиками нові виклики щодо правильного трактування та відображення операцій, які можуть впливати на власний капітал. Зокрема, сучасні тенденції залучення капіталу через фінансові інструменти або плани на основі акцій вимагають від компаній ще більш детального підходу до управління своїм капіталом.

Важливо забезпечити узгодженість між обліковими методиками та господарськими процесами, щоб уникнути штучного наближення до міжнародних стандартів без реальних змін у економічних відносинах. Це вимагає постійного вдосконалення як облікового, так і господарського законодавства, а також активної участі професійної спільноти у цьому процесі.

Аудит власного капіталу є невід'ємною складовою аудиту фінансової звітності підприємства та регулюється окремими законодавчими та нормативними актами. Основним законом, що регулює аудиторську діяльність в Україні, є Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями) [32]. Цей закон визначає правові та організаційні засади аудиторської діяльності, права та обов'язки аудиторів та суб'єктів господарювання, а також порядок проведення аудиту фінансової звітності. Зокрема, він встановлює вимоги до кваліфікації аудиторів, процедури проведення аудиту, форми та зміст аудиторського звіту.

Важливим джерелом регулювання аудиту власного капіталу є Міжнародні стандарти аудиту [22; 23]. Вимагає від аудитора глибокого розуміння діяльності підприємства, його внутрішнього контролю та облікової політики, що є критично важливим для оцінки ризиків суттєвих викривлень у власному капіталі. МСА 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики» визначає, які аудиторські процедури слід застосовувати для отримання достатніх та належних аудиторських доказів щодо власного капіталу, враховуючи оцінені ризики. МСА 500 «Аудиторські докази» встановлює загальні вимоги до отримання аудиторських доказів, включаючи докази щодо власного капіталу, 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» та МСА 705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» [22; 23].

Крім того, аудитори повинні дотримуватися принципів етики та поведінки аудиторів які включені у різних міжнародних нормативних документах. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (The International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)) висуває основні принципи, що підкреслюють чесність, об'єктивність, конфіденційність та професійну

компетентність. Це загальновизнаний міжнародний стандарт, який надає етичні рекомендації як для бухгалтерів, так і для аудиторів [49].

Подібним чином Інститут внутрішніх аудиторів (The Institute of Internal Auditors (IIA)), розробили власний кодекс етики, що підкреслює принципи, що спрямовані на підтримку професіоналізму та прозорості в роботі внутрішніх аудиторів [53].

Ці кодекси взаємодоповнюють одна одну, допомагаючи аудиторам вирішувати складні етичні питання у різних юрисдикціях, зберігаючи при цьому узгодженість глобальних стандартів поведінки.

Окреме місце займає регулювання діяльності внутрішніх аудиторів, що керуються Міжнародним стандартфми професійної практики внутрішнього аудиту (International Professional Practices Framework (IPPF)), видані Інститутом внутрішніх аудиторів (IIA) [51]. Ці стандарти регулюють діяльність внутрішніх аудиторів, зокрема щодо аналізу та моніторингу власного капіталу. Вони встановлюють вимоги щодо компетенцій, професійної етики та об'єктивності внутрішніх аудиторів.

Хоча внутрішній аудит не має єдиного всеосяжного нормативного акту для комерційних підприємств, оскільки його організація значною мірою залежить від внутрішніх документів самого підприємства, на практиці він базується на визнаних стандартах, таких як IPPF, що включає Етичний кодекс та Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту [24]. Ці стандарти гарантують, що внутрішній аудит виконується чесно, об'єктивно та конфіденційно., а також на загальних вимогах до управлінського обліку.

Враховуючи складність та багатогранність нормативного регулювання бухгалтерського обліку та аудиту, деякі вчені пропонують виділити в системі права України нову галузь – бухгалтерське право. Ця галузь права мала б регулювати суспільні відносини, що виникають у процесі ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності, а також проведення аудиту.

Законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства є важливим інструментом забезпечення достовірності та прозорості

фінансової інформації. Нормативні акти, зокрема національні стандарти бухгалтерського обліку та Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), визначають ключові правила і процедури ведення обліку власного капіталу, що сприяє правильному відображенню фінансового стану підприємства.

Особливе значення має аудит власного капіталу, який є необхідним етапом контролю за дотриманням установлених норм і стандартів. Внутрішній аудит забезпечує моніторинг внутрішніх процедур підприємства, сприяє виявленню можливих порушень і недоліків в обліку капіталу. Зовнішній аудит, який здійснюється незалежними аудиторськими компаніями, надає впевненості у тому, що фінансова звітність підприємства є достовірною та відповідає законодавчим вимогам. Це, у свою чергу, підвищує рівень довіри інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін до діяльності підприємства, сприяючи його стійкості та фінансовій стабільності.

1.3 Особливості формування власного капіталу суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм

Формування власного капіталу є ключовим аспектом діяльності будь-якої господарської одиниці, оскільки воно забезпечує фінансову незалежність та стійкість підприємства.

У контексті різних організаційно-правових форм, таких як акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, приватні підприємства та кооперативи, процес формування та управління власним капіталом відрізняється суттєвими особливостями. Це пов'язано як із різними законодавчими вимогами, так і з відмінностями в підходах до залучення фінансових ресурсів, розподілу прибутку та управління ризиками.

У таблиці 1.3 наведено порівняльний аналіз основних аспектів формування власного капіталу в різних організаційно-правових формах.

Кожна з організаційно-правових форм має свої переваги та недоліки у

формуванні та використанні власного капіталу. Акціонерні товариства вирізняються високою ліквідністю та можливістю залучення значного капіталу через емісію акцій, однак мають жорсткіші вимоги щодо державного регулювання. Товариства з обмеженою відповідальністю забезпечують більшу гнучкість у формуванні капіталу, але їх ліквідність є обмеженою. Приватні підприємства надають максимальну свободу власнику в управлінні капіталом, проте передбачають необмежену відповідальність [44, с. 407].

Таблиця 1.3 – Формування власного капіталу в різних організаційно-правових формах

Організаційно-правова форма	Формування капіталу	Залучення додаткового капіталу	Державне регулювання	Нормативно-правові акти
Акціонерне товариство (АТ)	Емісія акцій та їх продаж. Можлива публічна підписка.	Випуск нових акцій або облігацій.	Мінімальний розмір статутного капіталу публічного АТ становить 200 мінімальних заробітних плат.	Закон України «Про акціонерні товариства» № 1953-IX від 14.12.2021 р. (зі змінами та доповненнями). Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 514-VI від 17.09.2008 р. (зі змінами та доповненнями).
Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ)	Внески учасників. Мінімальний статутний капітал.	Залучення нових учасників або кредитів.	Мінімальний розмір статутного капіталу не встановлений законодавством, але має бути сформований протягом 6 місяців з моменту реєстрації.	Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 132-IX від 20.09.2019 р. (зі змінами та доповненнями). Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
Приватне підприємство (ПП)	Внески власників. Мінімальний капітал не обмежений.	Самостійно через кредити або додаткові внески.	Мінімальний розмір не регламентується, але статутний капітал має бути задекларованим в установчих документах.	Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями). Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
Кооператив	Внески членів кооперативу, пайовий капітал.	Залучення нових членів або кредитування.	Вищий орган управління кооперативу визначає розмір, порядок формування та використання фондів кооперативу.	Закон України «Про кооперацію» № 1087-IV від 10.07.2003 р. (зі змінами та доповненнями).

Джерело: згруповано за інформацією [9; 31; 36; 37; 38; 45]

Кооперативи, зі свого боку, забезпечують колективне управління та пропорційний розподіл прибутку, що робить їх привабливими для спільних проєктів, але також накладає певні обмеження на передачу прав власності.

Власний капітал підприємства складається з різних елементів, структура яких залежить від організаційно-правової форми підприємства. В залежності від типу підприємства змінюються основні складові власного капіталу та їх характеристика, а також вимоги до них.

Одним з важливих елементів фінансової безпеки підприємств, особливо в умовах економічної нестабільності – резервний капітал. Його наявність дає змогу компаніям витримати зовнішні шоки або покрити збитки без необхідності залучення додаткових ресурсів, що може мати критичне значення для їх життєздатності. Однак питання про мінімальні вимоги до резервного капіталу в різних організаційно-правових формах підприємств залишається відкритим для широкого обговорення. Для деяких підприємств законодавчо закріплено необхідність створення резервного капіталу, а для інших - це лише добровільне рішення.

Наприклад, акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ), які є однією з найпоширеніших форм організації бізнесу, не мають обов'язкових вимог щодо резервного капіталу.

Нова редакція Закону України «Про акціонерні товариства» № 3985-IX від 19.09.2024 р. не зберігає норму щодо обов'язковості формування резервного капіталу для покриття можливих збитків акціонерного товариства. Обсяг резервного капіталу встановлюється статутом, але він відповідно до ч.4, ст.16 однойменного закону статутом акціонерного товариства може бути передбачено створення спеціального фонду для виплати дивідендів за привілейованими акціями та порядок, але порядок формування та використання такого фонду встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку [31].

Приватні підприємства (ПП) та командитні товариства також не мають законодавчих вимог до створення резервного капіталу, що робить їх залежними від рішень власників або партнерів.

Формування власного капіталу суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм залежить від ряду факторів, зокрема від специфіки їхньої діяльності, законодавчих вимог і структурної організації. Різні

організаційно-правові форми (товариства з обмеженою відповідальністю, акціонерні товариства, кооперативи та інші) мають свої особливості у формуванні та структурі власного капіталу, що визначає різний підхід до управління фінансами.

Ключовим аспектом є законодавчі вимоги до мінімального розміру статутного капіталу, відповідальності засновників та учасників, а також можливості залучення додаткового капіталу. Особливо важливо, що вибір організаційно-правової форми впливає на можливість залучення інвестицій, формування резервів і розвиток підприємства.

Аналіз показує, що кожна організаційно-правова форма передбачає використання певного управління цим капіталом, що є критичним для забезпечення стабільності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства

Приватне акціонерне товариство «Іванківська пересувна механізована колона № 2» (ПрАТ «Іванківська ПМК № 2») є приватним підприємством, яке спеціалізується на будівництві житлових та нежитлових будівель. Основною метою його діяльності є поєднання економічних інтересів, матеріальних, трудових та фінансових ресурсів акціонерів для здійснення господарської діяльності з метою отримання прибутку.

Підприємство виконує широкий спектр будівельних робіт, включаючи будівельно-монтажні, шляхові, електромонтажні, а також поточні ремонти житлових та нежитлових приміщень. Крім того, до його компетенцій належать виробництво будівельних матеріалів та конструкцій, обробка металів, виготовлення металоконструкцій, виробництво товарів народного споживання, а також надання послуг сільськогосподарським підприємствам та організаціям. Для забезпечення транспортних потреб підприємство також надає послуги з перевезення вантажів та виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

Бухгалтерський облік на підприємстві веде головний бухгалтер, керуючись відповідним законодавством України, Статутом та наказом «Про облікову політику підприємства». Оперативний та бухгалтерський облік діяльності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» здійснюється систематично, а статистична звітність надається Зборам засновників або уповноваженому ними органу та відповідним державним органам управління.

Організаційна структура підприємства базується на функціональній основі, де кожен підрозділ відповідає за виконання певних управлінських функцій. Управління підприємством включає директора, його заступника, головного бухгалтера, головного інженера, юрисконсульта, інженерно-технічну частину та

відділ кадрів.

Кожен процес, що відбувається на підприємстві, зокрема на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», повинен бути документально підтвердженим. Чимало науковців наголошують на тому, що документ виконує своєрідний контроль законності вказаних у них операцій. Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, оскільки служить для первинного спостереження за господарськими операціями і є обов'язковою умовою для відображення їх в обліку.

Кожен із документів повинен пройти певні етапи документообігу (рис. 2.1).

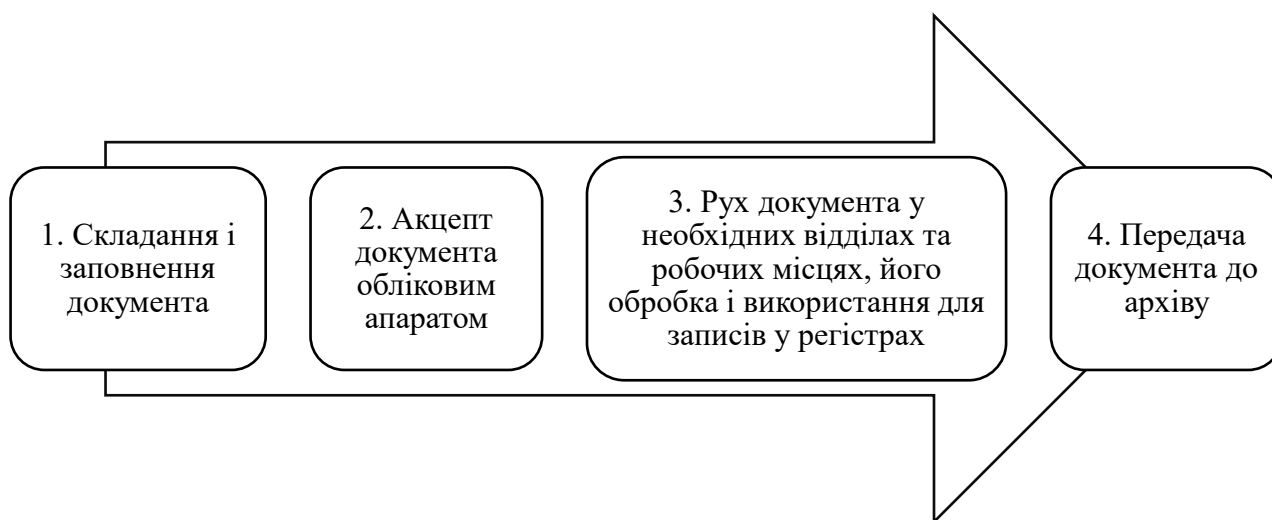

Рисунок 2.1 – Етапи документообігу на підприємстві
Джерело: побудовано автором за інформацією [41, с. 24]

На ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» основні вимоги до оформлення та складання бухгалтерських документів регулюються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) та Положенням «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» №88 від 05.06.1995 р. (зі змінами та доповненнями) [35].

Первинні документи складаються на бланках типових форм, затверджених Державною службою статистики України, а також на бланках спеціалізованих форм, затверджених міністерствами і відомствами України.

Вміння правильно оформлювати і перевіряти первинні документи – основа кваліфікованої роботи бухгалтера ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Первинний

документ, як правило, складається на бланку типової форми в момент здійснення операції або ж одразу після її завершення. Кожен первинний документ відображає одну господарську операцію. До обліку об'єктів первинні документи приймаються тільки в оригіналі, за виключенням окремих випадків, передбачених законодавством (наприклад, при службових відрядженнях за кордон передбачається оплата витрат за отримання віз і закордонних паспортів на основі ксерокопії документів). Первинні документи забезпечують здійснення контролю за правильністю проведення господарських операцій, аналізу господарської діяльності та сприяють виявленню порушень і зловживань, вчинених персоналом ПрАТ «Іванківська ПМК №2» чи зовнішніми суб'єктами господарювання.

Первинні документи для обліку операцій із зареєстрованим капіталом на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», відповідно до змін, які спричиняють господарські операції у складі активів та пасивів базового підприємства можна розділити на групи (рис. 2.2).

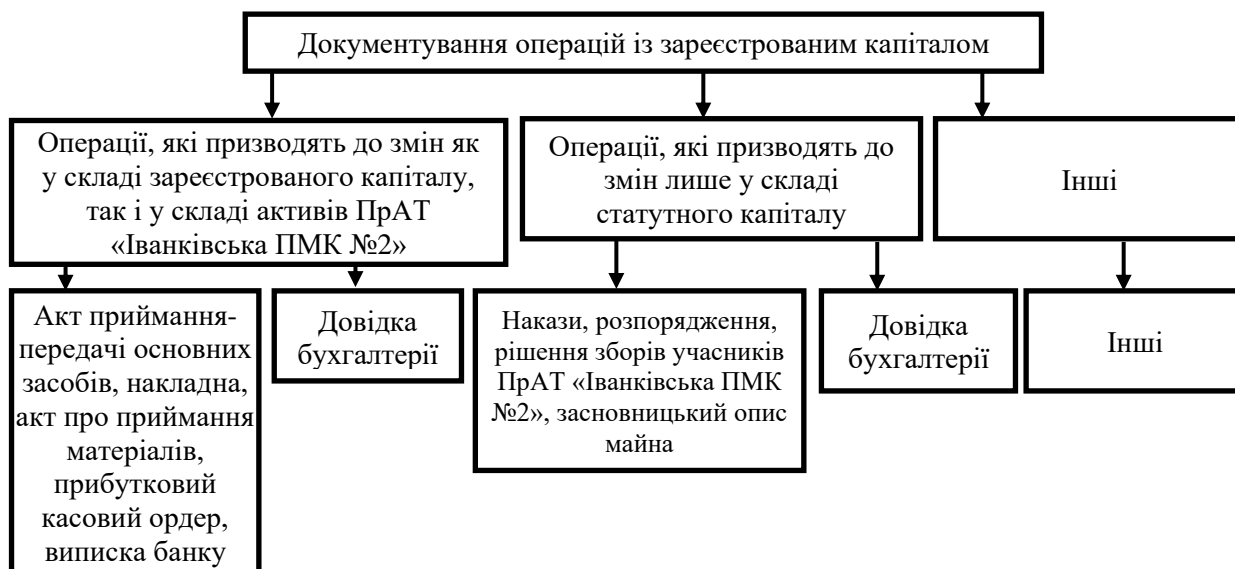

Рисунок 2.2 – Документування операцій з зареєстрованим капіталом
Джерело: побудовано автором за інформацією підприємства

Документальне оформлення операцій з обліку власного капіталу підприємства ПрАТ базується на чинних нормативних актах та стандартах бухгалтерського обліку. Основними елементами власного капіталу є зареєстрований (пайовий) капітал, резервний капітал, додатковий капітал, капітал у дооцінках, нерозподілений прибуток та інші складові. Операції з обліку цих

елементів включають первинне документування операцій, складання відповідних бухгалтерських довідок, а також ведення синтетичного та аналітичного обліку.

Оформлення установчих документів для формування власного капіталу та відображення внесків засновників є важливим процесом при створенні підприємства. Основними документами, які регулюють цей процес, є Статут підприємства, протокол засідання засновників, установчий договір та документи про внески в статутний капітал [11, с. 315].

Ці документи є базою для створення підприємства і гарантують захист прав засновників у питаннях розподілу прибутку, відповідальності та управління компанією.

Також до установчих документів можуть входити додаткові угоди, що регулюють порядок вирішення суперечок, особливості передачі прав на частки в капіталі та інші важливі аспекти взаємодії між засновниками.

Документальний порядок для оформлення резервного капіталу, який використовується для покриття можливих збитків, стабілізації діяльності або фінансування непередбачених витрат, забезпечує прозорість, відповідність законодавству та правильне відображення фінансового стану підприємства. Це особливо актуально для великих компаній, де резервний капітал може відігравати ключову роль у підтримці фінансової стійкості [11, с. 315].

Документування операцій з резервним капіталом передбачає кілька ключових етапів [11, с. 317]:

1. Формування резервного капіталу. Фактичне нарахування резервів відбувається на основі встановлених нормативів або вимог статутних документів. Зазвичай, це частина чистого прибутку, що залишається після виплат дивідендів. Господарська операція щодо нарахування резервів повинна бути оформлена бухгалтерським документом, наприклад, наказом про створення резерву.

2. Використання резервного капіталу. Використання резервів для покриття збитків чи інших цілей фіксується на підставі відповідних рішень управлінського органу компанії. Ці операції мають бути підтверджені первинними документами, такими як накази, акти або протоколи зборів. У бухгалтерському обліку це

відображається через зменшення резервного капіталу та відповідних статей витрат.

3. Аналіз та оцінка операцій. Операції з резервним капіталом повинні регулярно аналізуватися на предмет їх впливу на фінансовий стан підприємства. Це дозволяє оцінити ефективність використання резервів і забезпечити відповідність стратегії підприємства.

Для правильного документування операцій важливо дотримуватися нормативних вимог і бухгалтерських стандартів. Зокрема, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), резервний капітал відображається у складі власного капіталу підприємства і має відображатися у відповідній звітності.

Далі розглянемо документування операцій з вилучення та викупу частки власного капіталу є важливим аспектом забезпечення прозорості та законності таких дій. Це не лише допомагає належним чином відображати операції у фінансовій звітності, а й гарантує відповідність законодавчим вимогам. Правильне документування операцій дозволяє уникнути суперечностей між акціонерами, інвесторами та регулюючими органами.

Розглянемо основні принципи та процеси документування операцій з вилучення та викупу частки власного капіталу [11, с. 318-320].

1. Оформлення протоколу загальних зборів акціонерів. Для прийняття рішення про викуп або вилучення акцій необхідно провести загальні збори акціонерів компанії. У протоколі таких зборів фіксуються такі дані:

- дата та місце проведення зборів;
- кількість присутніх акціонерів або їх представників;
- кількість акцій, за якими здійснюється викуп або вилучення;
- причини викупу/вилучення (наприклад, реструктуризація капіталу, підвищення ринкової ціни акцій);
- порядок здійснення викупу або вилучення;
- умови фінансування викупу.

2. Оформлення рішення про викуп або вилучення акцій. Після проведення зборів та затвердження рішення щодо викупу або вилучення акцій компанія видає

офіційний документ – рішення про викуп або вилучення акцій. У ньому повинні бути вказані такі дані:

- повна назва компанії;
- юридична адреса;
- кількість акцій, що підлягають викупу або вилученню;
- розмір капіталу, який буде вилучено;
- номінальна та ринкова вартість акцій;
- дата початку та завершення викупу або вилучення;
- банківські реквізити для проведення фінансових операцій.

3. Оформлення договору купівлі-продажу акцій (при викупі). Якщо викуп акцій здійснюється у власників (акціонерів), оформлюється договір купівлі-продажу акцій між компанією та акціонерами. У договорі вказуються такі деталі:

- сторони договору (компанія та акціонери);
- кількість акцій, що підлягають викупу;
- вартість акцій на момент укладання договору;
- порядок та терміни оплати;
- права та обов'язки сторін;
- умови розірвання договору.

4. Бухгалтерське оформлення операції. Документування операцій у бухгалтерському обліку включає:

- підготовку бухгалтерських довідок щодо суми викупу або вилучення;
- відображення в облікових регістрах операцій за рахунками власного капіталу (зменшення власного капіталу);
- відображення витрат на викуп акцій у звіті про фінансові результати;
- відповідне коригування балансу та інших фінансових звітів компанії.

5. Внесення змін до установчих документів. У разі значного вилучення або викупу акцій, що впливають на розмір статутного капіталу компанії, необхідно внести зміни до установчих документів. Зміни в статуті або інших документах повинні бути належним чином зафіксовані і подані до реєстру державних органів.

Документування операцій з вилучення та викупу частки власного капіталу є

комплексним процесом, що включає не лише фінансове, але й юридичне оформлення таких дій. Правильна підготовка документів, відповідність законодавчим нормам і прозоре відображення у фінансовій звітності забезпечують належне управління капіталом підприємства та сприяють підтримці довіри акціонерів.

Наступним важливим елементом є документування операцій з розподілу прибутку та покриття збитків через відповідні форми та записи, що відображають основні етапи процесу. Правильна фіксація даних дозволяє забезпечити прозорість і коректність управлінських рішень.

Кожна операція з розподілу прибутку та покриття збитків повинна мати відповідне бухгалтерське оформлення, що включає: бухгалтерські довідки тощо.

Для забезпечення прозорості операцій з розподілу прибутку та покриття збитків, всі операції повинні бути відображені у фінансовій звітності підприємства: ф1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; ф2 «Звіт про Фінансові результати»; ф3 «Звіт про рух грошових коштів»; ф4 «Звіт про власний капітал»; ф5 «Примітки до річної фінансової звітності» [28].

Розглянемо узагальнені зміни, які відбуваються в складових зареєстрованого капіталу та їх документування згідно з чинним законодавством (табл. 2.1).

Дані табл. 2.1 свідчать, що для багатьох операцій з обліку зареєстрованого капіталу немає розробленого стандартизованого первинного документа. З метою дотримання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», відповідно до якого: «підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій» та Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, відповідно до якого: «господарські операції відображаються у бухгалтерському обліку методом їх суцільного і безперервного документування», – виникає потреба для обліку цих операцій застосовувати універсальний документ – бухгалтерську довідку.

Таблиця 2.1 – Первинні документи з обліку операцій з зареєстрованим капіталом на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

№	Господарська операція	Документ	Вплив операції на складову зареєстрованого капіталу
1	Зміна облікової політики	Бухгалтерська довідка	Збільшує або зменшує нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
2	Виправлення помилок	Бухгалтерська довідка	
3	Переоцінка основних засобів, незавершеного будівництва та нематеріальних активів	Бухгалтерська довідка	Збільшує або зменшує інший додатковий капітал
4	Вибуття раніше дооцінених об'єктів необігових активів	Акт приймання-передачі основних засобів, бухгалтерська довідка	Зменшення додаткового капіталу та збільшення нерозподіленого прибутку
5	Збільшення зареєстрованого капіталу за рахунок індексації основних засобів	Рішення зборів акціонерів, нова редакція статуту	Збільшує зареєстрований капітал та зменшує інший додатковий капітал
6	Визначення фінансового результату за звітний період	Бухгалтерська довідка	Одержання прибутку або збитку
7	Реєстрація зареєстрованого капіталу	Статут	Збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу та неоплаченого капіталу
8	Продаж акцій за ціною, вищою, ніж номінальна	Договір засновників	Збільшення неоплаченого капіталу та додатково вкладеного капіталу
9	Викуп акцій (часток)	Рішення засновників, видатковий касовий ордер, виписка банку	Збільшення вилученого капіталу
10	Анулювання викуплених акцій (часток)	Рішення засновників, бухгалтерська довідка	Зменшення зареєстрованого капіталу, вилученого капіталу, додатково вкладеного капіталу та нерозподіленого прибутку
11	Перепродаж викуплених акцій (часток)	Акт приймання-передачі основних засобів, накладна, акт про приймання матеріалів, прибутковий касовий ордер, виписка банку, бухгалтерська довідка	Зменшення вилученого капіталу, збільшення (зменшення) додатково вкладеного капіталу, зменшення прибутку
12	Розрахунок з учасником у господарському товаристві у разі його виходу	Рішення засновників, бухгалтерська довідка	Збільшення вилученого капіталу, зменшення прибутку, зменшення резервного капіталу (за певних умов)
13	Зменшення номінальної вартості акцій	Рішення засновників, нова редакція статуту	Зменшення зареєстрованого капіталу, збільшення додатково вкладеного капіталу (за певних умов)
14	Списання невідшкодованих збитків за рахунок пайового капіталу	Рішення засновників	Зменшення збитків та зменшення пайового капіталу

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Таким чином, правильне ведення обліку та документування власного капіталу забезпечує достовірність фінансової звітності, сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень та є важливим елементом підвищення довіри з боку інвесторів і кредиторів.

2.2 Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу та його відображення у фінансовій звітності підприємства

Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу є важливою складовою фінансового менеджменту підприємства. Власний капітал є одним із ключових елементів фінансової звітності, що дозволяє відображати фінансову стабільність компанії та її здатність виконувати зобов'язання перед кредиторами і власниками. Синтетичний облік дозволяє узагальнити інформацію про капітал, тоді як аналітичний облік деталізує його структуру, включаючи статутний капітал, нерозподілений прибуток та інші елементи. Правильне відображення власного капіталу у фінансовій звітності дозволяє забезпечити прозорість та відповідність фінансових даних вимогам нормативно-правових актів, а також підвищити довіру з боку інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Зареєстрований (пайовий) капітал – це юридично оформлена, офіційно оголошена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства [21, с. 45]. Зареєстрований капітал ПрАТ «Іванківська ПМК №2» відображається на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», субрахунки формуються за видами діяльності [10].

Дані про стан і його зміни, суми внесків засновників ПрАТ «Іванківська ПМК №2», що зафіксовані в установчих документах відображаються на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», що ж до рахунків 46 «Неоплачений капітал», а також 45 «Вилучений капітал», то вони застосовуються для регулювання зареєстрованої суми. Ця сума має співставлятись із фактичною наявною величиною суми внесків [10].

Організація варіантів відображення носіїв облікової інформації вимагає додержання трьох особливостей бухгалтерського обліку як процесу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2». Першою особливістю бухгалтерського обліку уявляється те, що кожний господарський факт, явище чи процес повинен бути передусім зафіксований на носії в якості доказу (як документ), який закріплено в спеціальному законодавчому акті – Положення про документальне забезпечення

записів у бухгалтерському обліку № 88 [35]. Це положення є базисом для записів в бухгалтерські облікові реєстри.

Друга особливість бухгалтерського обліку як процесу є те, що всі господарські факти, явища чи процеси фіксуються в первинних документах, які виступають доказами про їх реальність, підлягають обов'язковому запису, реєстрації та накопиченню у облікових реєстрах. Це значить, що якщо в облікових реєстрах будуть зроблені записи про господарські факти і інші математичні процедури: додавання чи віднімання й визначення новішого стану об'єкта обліку, то вони автоматично стають носіями облікової інформації.

Третьою особливістю бухгалтерського обліку є те, що облік не закінчується визначенням нового становища об'єкта у облікових реєстрах, адже підсумкові дані мають бути перенесені з облікових реєстрів в звітні форми, що після заповнення автоматично стають носіями облікової (підсумкової чи звітної) інформації [7, с. 23].

У табл. 2.2 розглянемо типові господарські операції пов'язані із збільшенням зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2».

Таблиця 2.2 – Зміст господарських операцій пов'язаних із збільшенням зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Зареєстровано статут товариства	46	40
2	Здійснено внески до зареєстрованого капіталу:		
	– грошовими коштами	30,31	46
	– основними засобами	10	46
	– інтелектуальною власністю та іншими нематеріальними активами	12	46
	– цінними паперами інших суб'єктів господарювання	14	46
	– матеріальними цінностями	20,22	46
3	Збільшення зареєстрованого капіталу згідно з внесеними змінами до статуту	46	40
4	Збільшення зареєстрованого капіталу за рахунок:		
	– додаткових внесків грошовими коштами	30,31	46
	– нерозподіленого прибутку	44	46
	– дивідендів, нарахованих учасникам	671	40

Джерело: згруповано за інформацією [8, с. 68]

Як видно із табл. 2.2, якщо в обліку відображаються операції пов'язані зі

збільшення суми зареєстрованого капіталу, то капітал може збільшуватись за допомогою додаткових вкладень учасників, дивідендів належних учасникам і нерозподіленого прибутку.

Підприємство має право збільшувати свій зареєстрований капітал, якщо є умова, що акції, які випущені раніше сплачені повністю за вартістю, що є не менша за номінальну. Збільшення зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» здійснюється шляхом:

- 1) росту кількості акцій номінальної вартості;
- 2) росту номінальної вартості акцій;
- 3) обміну облігацій на акції цього ж емітента [9].

На ПрАТ «Іванківська ПМК №2» всі зміни розміру зареєстрованого капіталу обов'язково вносяться до засновницьких документів та підлягають державній реєстрації. Тільки після цього вони мають бути відображені у бухгалтерському обліку.

У випадку збільшення або зменшення зареєстрованого капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК №2» до органу державної реєстрації надаються нотаріально завірені зміни до засновницьких документів, протокол загальних зборів учасників, реєстраційна картка, документ про оплату державної реєстрації. Якщо один чи кілька учасників виходять з товариства надається також нотаріально завірена заява учасника або рішення засновників. Крім того, учаснику, який вийшов з товариства, виплачується вартість або видається частина майна товариства, пропорційна його частині у зареєстрованому капіталі [16].

Внески, відмінні від грошових коштів, повинні бути оцінені в гривнях. Порядок оцінки внесків вказується в засновницьких документах ПрАТ «Іванківська ПМК №2». Забороняється використовувати для формування капіталу бюджетні кошти, засоби, отримані в кредит або під заставу, векселі. Для обліку інформації про зареєстрований капітал застосовується рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» [16].

Сальдо на рахунку відповідає розміру зареєстрованого капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК №2». При використанні журнально-ордерної форми для

узагальнення інформації на 40 рахунку застосовують Журнал №7 на досліджуваному підприємстві.

Зменшення зареєстрованого капіталу повинно бути відображено в обліку на момент реєстрації змін у статутних документах.

Пайовий капітал формується за рахунок внесків ПрАТ «Іванківська ПМК №2». Пайовий капітал, як і зареєстрований капітал, є первісним капіталом для деяких суб'єктів господарської діяльності. Свій пай член кооперативу, товариства може вносити грошовими коштами, майном, що указується у статуті. Облік пайового капіталу ведеться на основі виписок банку, касових документів, накладних, наказів, довідок бухгалтерії. З отриманого прибутку члени товариства мають право на його частину, яка може бути приєднана до паю [16].

У таблиці 2.3 відобразимо перелік типових кореспонденцій рахунків з обліку зареєстрованого зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Таблиця 2.3 – Кореспонденція рахунків з обліку зареєстрованого зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д -т	К-т
1	Зафіксована в установчих документах сума зареєстрованого капіталу після державної реєстрації	46	401
2	Спрямовано на збільшення зареєстрованого капіталу: - додатковий капітал; - резервний капітал; - нерозподілений прибуток	42	401
		43	401
		441	401
3	Зменшена сума зареєстрованого капіталу у зв'язку з: - відмовою засновника здійснювати внесок	401	46
4	Надійшли від засновників внески до зареєстрованого капіталу у вигляді: - грошові кошти; - виробничі запаси; - основні засоби; - нематеріальні активи	301, 311	46
		20	46
		10	46
		12	46
5	Списані за рахунок зареєстрованого капіталу збитки	401	442

Джерело: згруповано за інформацією [39, с. 143]

Тож, відображення операцій з виникнення і погашення заборгованості за внесками у зареєстрований капітал на досліджуваному підприємстві відбувається на підставі первинних документів: статуту (Додаток Б); довідок бухгалтерії;

прибуткових і видаткових касових ордерів; накладних і т.д.

Для узагальнення інформації про зміни в складі неоплаченого капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК №2», обліку розрахунків з учасниками за внесками у зареєстрований капітал призначено рахунок 46 «Неоплачений капітал».

За дебетом рахунку показуються суми статутного капіталу, які заявлені і зареєстровані, але не внесені засновниками, а за кредитом – погашення заборгованості за внесками у зареєстрований капітал. На суму зареєстрованого і вказаного у засновницьких документах статутного капіталу проводиться запис: кредит рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», дебет рахунку 46 «Неоплачений капітал» [10].

Подальші внески засновників (учасників) зменшують сальдо рахунку 46. За кредитом рахунку 46 записують надходження грошових коштів і внесків у вигляді основних засобів, нематеріальних активів, запасів та інших активів у кореспонденції з дебетом відповідних рахунків: 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 10 «Основні засоби», 12 «Нематеріальні активи», 20 «Виробничі запаси», 28 «Товари» та ін. [10].

Згідно з Інструкцією про застосування плану рахунків №291 аналітичний облік неоплаченого капіталу необхідно вести за видами капіталу, а також за кожним засновником [10]. Оплата внесків засновників повинна проводитися не пізніше ніж через рік після реєстрації. У разі несплати необхідно: або зменшити зареєстрований фонд; або ліквідувати підприємство.

Отже, облік зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» ведеться на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». Сальдо цього рахунку відповідає розміру статутного капіталу, що зафіксовано в засновницьких документах і зареєстровано у державному реєстрі господарюючих суб'єктів.

За рішенням власника, також зафіксованому в установчих документах і зареєстрованому у встановленому порядку, розмір статутного капіталу може змінюватися. Записи на рахунку 40 здійснюються тільки у випадку збільшення або зменшення статутного капіталу у встановленому законодавством порядку, після внесення відповідних змін у засновницькі документи та їхньої перереєстрації.

Формування статутного капіталу і збільшення його розміру відображають за кредитом рахунку 40, за дебетом – зменшення розміру і вилучення частини статутного капіталу.

Майно ПрАТ «Іванківська ПМК №2» формується у відповідності до засновницьких документів. Джерелом формування статутного капіталу є грошові кошти і майно, що знаходиться у власності засновника. Внесення грошових коштів чи майна у зареєстрований капітал ПрАТ «Іванківська ПМК №2» підтверджується прибутковими касовими ордерами (Додаток Л); накладними; актами приймання-передачі (Додаток Н) тощо.

Зміни у зареєстрованому капіталі ПрАТ «Іванківська ПМК №2» здійснюються за рахунок відрахувань від прибутку у зареєстрований капітал, що відображається записом за кредитом рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» і дебетом рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», або додаткових внесків засновника. Тому, сума зареєстрованого капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» являє собою загальну вартість засобів, отриманих від засновників у різній формі з повною передачею права власності на ці засоби підприємству, або залишених засновниками на підприємстві, отриманих в процесі діяльності ПрАТ «Іванківська ПМК №2» [10].

ПрАТ «Іванківська ПМК №2» може переоцінювати об'єкти основних засобів, об'єкти незавершеного будівництва, нематеріальні активи (щодо яких існує активний ринок), якщо залишкова вартість таких об'єктів істотно відрізняється від їх справедливої вартості на дату балансу. Сума дооцінки залишкової вартості таких об'єктів відображається у складі додаткового капіталу, а уцінки – у складі витрат [43].

Під час переоцінки цих об'єктів враховуються дані про попередні дооцінки та уцінки. Сума уцінки об'єкта, що раніше був дооцінений, списується на зменшення суми іншого додаткового капіталу у розмірі, що не перевищує величину попередніх дооцінок, а сума уцінки, що залишилася, – на витрати звітного періоду. Сума дооцінки об'єкта, що раніше був уцінений, відображається в розмірі уцінки як інший дохід звичайної діяльності, а на суму дооцінки, що залишилася –

збільшується додатковий капітал. Відомості про зміни первісної вартості та суми зносу основних засобів записують до інвентарної картки обліку основних засобів, але при цьому не показуючи розрахунку цієї суми.

Аналітичним обліком забезпечуються суми дооцінки, віднесеної до складу додаткового капіталу, і суми уцінки, віднесеної на витрати. Такі дані необхідні для проведення наступних переоцінок та відображення їх результатів у бухгалтерському обліку [43].

Наприклад, на підприємстві ПрАТ «Іванківська ПМК №2» об'єкт основних засобів (адмінбудівля) з первісною вартістю 100 000 грн. та нарахованим зносом 80 000 грн. було дооцінено до ринкової вартості на момент переоцінки у розмірі 200 000 грн. Термін експлуатації основного засобу, який залишився після переоцінки 10 років. Ставка оподаткування на момент переоцінки становить 25%.

В таблиці 2.4 наведена кореспонденція рахунків з обліку дооцінки активів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2».

Таблиця 2.4 – Кореспонденція рахунків з обліку дооцінки та уцінки необоротних активів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Відображена сума дооцінки активів	10 «Основні засоби» 11 «Інші необоротні матеріальні активи» 12 «Нематеріальні активи»	423 «Накопичені курсові різниці»
2	Відображено суму уцінки об'єкта в частині його зносу	13 «Знос (амортизація) необоротних активів»	423 «Накопичені курсові різниці»
3	Збільшено долю інвестора в капіталі об'єкта інвестування внаслідок приросту за звітний період суми дооцінки активів, які належать об'єкту інвестування	141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»	423 «Накопичені курсові різниці»
4	Відображено суму уцінки об'єкта основних засобів, якщо внаслідок усіх раніш проведених переоцінок сума дооцінок перевищує суму уцінок	423 «Накопичені курсові різниці»	10 «Основні засоби»
5	Відображено суму уцінки об'єкта інших необоротних матеріальних активів, якщо внаслідок усіх раніш проведених переоцінок сума дооцінок перевищує суму уцінок	423 «Накопичені курсові різниці»	11 «Інші необоротні матеріальні активи»

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4
6	Відображено суму уцінки об'єкта інших необоротних матеріальних активів, якщо внаслідок усіх раніш проведених переоцінок сума дооцінок перевищує суму уцінок	423 «Накопичені курсові різниці»	12 «Нематеріальні активи»
7	Відображена дооцінка зносу (амортизації) до оцінених активів	423 «Накопичені курсові різниці»	13 «Знос (амортизація) необоротних активів»
8	Використання резерву у випадку зменшення корисності фінансових інструментів	423 «Накопичені курсові різниці»	14 «Довгострокові фінансові інвестиції»
9	До складу нерозподіленого прибутку включається залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі додаткового капіталу [27]	423 «Накопичені курсові різниці»	441 «Прибуток нерозподілений»

Джерело: згруповано за інформацією [11, с. 271-274]

В момент переоцінки у бухгалтерському обліку буде відображена така кореспонденція рахунків (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Господарські операції з переоцінки необоротних активів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Дооцінено первісну вартість	10	423	900 000
2	Дооцінено знос	423	131	720 000

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

В наступних періодах експлуатації основних засобів (після переоцінки (табл. 2.6)):

Таблиця 2.6 – Господарські операції з нарахування зносу та амортизації основних засобів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Нараховано знос за рік прямолінійним методом (200 000/10)	92	131	20 000
2	Включення дооцінки до складу нерозподіленого прибутку дооцінки пропорційно амортизації (у випадку обрання іншого методу відображення іншого додаткового капіталу така кореспонденція відсутня до моменту вибуття відповідного основного засобу) 180 000/10	423	441	18 000

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

В табл. 2.7 приведено перелік документів, які супроводжують операції з отриманням безоплатних необоротних активів.

Таблиця 2.7 – Документування операцій безоплатно отриманих необоротних активів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Документ	Для чого призначені	Хто оформляє
1	Договір про безоплатну передачу необоротних активів	Для оформлення договірних відносин	Договір укладається між дарувальником та обдарованим
2	Товарно-транспортна накладна	Для оприбуткування на склад обдарованого за первісною вартістю	Дарувальник
3	Акт виконаних робіт, послуг з доставки	Для обліку витрат з доставки необоротних засобів	Постачальник послуг з доставки
4	Акт виконаних робіт, послуг з установки	Для обліку витрат з установки необоротних засобів	Постачальник послуг з установки
5	Акт приймання-передачі (внут. переміщення) основних засобів	Для введення необоротних активів в експлуатацію	бухгалтер

Джерело: згруповано за інформацією [9, с. 104]

На підприємстві ПрАТ «Іванківська ПМК №2» на субрахунку 424 «Безоплатно одержані необоротні активи» бухгалтерія відображає вартість необоротних активів, безоплатно одержаних підприємством від інших осіб. Залишок додаткового капіталу на цьому субрахунку зменшується на суму визнаного доходу протягом строку корисного використання безоплатно одержаних об'єктів необоротних активів (окрім землі) і при вибутті таких активів і землі [10].

В таблиці 2.8 наведено кореспонденцію рахунків з обліку безоплатно одержаних необоротних активів.

Таблиця 2.8 – Кореспонденція рахунків з обліку безоплатно одержаних необоротних активів на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Безоплатно одержані основні засоби	10 «Основні засоби»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»
2	Безоплатно одержані інші необоротні матеріальні активи	11 «Інші необоротні матеріальні активи»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»
3	Безоплатно одержані нематеріальні активи	12 «Нематеріальні активи»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»
4	Безоплатно одержані довгострокові біологічні активи	16 «Довгострокові біологічні активи»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4
5	Збільшення частки інвестора в капіталі об'єкта інвестування внаслідок приросту за звітний період додаткового капіталу об'єкта інвестування в частині, еквівалентній вартості безоплатно отриманих необоротних активів. При цьому в розрахунок не приймається вартість необоротних активів, безоплатно переданих в продовж періоду самим інвестором зверх основної суми вкладеного їм капіталу.	141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»
6	Відображення зносу безоплатно отриманих необоротних активів	92 «Адміністративні витрати»	131 «Знос основних засобів», 132 «Знос інших необоротних активів», 133 «Накопичена амортизація довгострокових нематеріальних активів», 134 «Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів»
7	Сума, еквівалентна вартості безоплатно отриманих необоротних активів після їх вибуття списується на рахунок доходів	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»	441 «Прибуток нерозподілений»

Джерело: згруповано за інформацією [14]

Отже, результати дослідження організації обліку показали, що на підприємстві ПрАТ «Іванківська ПМК №2» проводяться різноманітні операції з обліку додаткового капіталу, в тому і переоцінка необоротних активів. Відомості про зміни первісної вартості та суми зносу основних засобів записують до інвентарної картки обліку основних засобів, але при цьому не показуючи розрахунку цієї суми.

Інформаційною базою для подальшого функціонування ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є дані про зареєстрований (пайовий) та резервний капітал. Вони регулюються НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Відповідно до НП(С)БО 1, елементами фінансової звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є:

- 1) ф.1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- 2) ф.2 «Звіт про Фінансові результати»;
- 3) ф.3 Звіт про рух грошових коштів;
- 4) ф.4 Звіт про власний капітал;
- 5) ф.5 Примітки до фінансової звітності [28].

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», власний

капітал містить в собі наступні складові: зареєстрований капітал; резервний капітал; додатковий капітал; капітал у дооцінках; неоплачений капітал; нерозподілені прибутки (непокриті збитки) та вилучений капітал [28].

В Звіті про власний капітал (ф.4) розглядається інформація про зміни в складі власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК №2» впродовж звітнього періоду. В графах звіту про власний капітал, зазначаються показники, що наведені в розділі І «Власний капітал» балансу (ф.1). Задля забезпечення зрівняльного аналізу інформації звіту про власний капітал підприємство повинне додати до Річного звіту і Звіт про власний капітал за попередній рік [26, с. 55].

Крім цього, у фінансовій звітності зазначаються і дані по інших рахунках 4 класу Плану рахунків бухгалтерського обліку. Варто зазначити, що інші види власного капіталу, зокрема суми по рахунках 42 «Додатковий капітал» та 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» зазначаються у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи) (ф.№ 2); та суми по рахунках 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» та 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» відображаються у Примітках до фінансової звітності [10].

Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу є важливою складовою ефективного управління фінансами підприємства. Правильне відображення власного капіталу у фінансовій звітності сприяє підвищенню фінансової прозорості, покращенню відносин з інвесторами та забезпеченню довгострокової фінансової стабільності компанії. Відповідність організації обліку власного капіталу чинним стандартам бухгалтерського обліку дозволяє підприємству не тільки коректно відображати фінансовий стан, але й виконувати зобов'язання перед державними органами та зацікавленими сторонами.

2.3 Методичні підходи обліку власного капіталу підприємства

Власний капітал є ключовим показником, який визначає фінансову стабільність підприємства та його здатність фінансувати власну діяльність без

залучення зовнішніх ресурсів. В сучасних умовах важливим є розробка ефективних методичних підходів до обліку власного капіталу, що сприяє прозорості фінансової звітності та підвищенню довіри з боку інвесторів і кредиторів. Розглянемо основні аспекти методології обліку власного капіталу, які враховують сучасні вимоги національних та міжнародних стандартів фінансової звітності.

Отже, основними завданнями методики та організації бухгалтерського обліку власного капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2» визначено наступні: забезпечення достовірності визнання та оцінки складових власного капіталу, забезпечення своєчасного та достовірного відображення операцій з формування та руху статутного капіталу в обліку, формування показників звітності, які сприяють визначенню напрямів аналітичних оцінок стану та ефективності використання власного капіталу, оптимізації структури власного капіталу з позиції забезпечення інвестиційної привабливості підприємства. Виконання окреслених завдань дозволяє визначити складові організації бухгалтерського обліку власного капіталу (рисунок 2.3).

Рисунок 2.3 – Складові організації бухгалтерського обліку власного капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2»

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Таким чином, встановлено, що система обліку підприємства з позиції забезпечення ефективного управління суб'єктом господарювання охоплює дві підсистеми фінансового та управлінського обліку. Інформаційною базою для прийняття управлінських рішень за даними фінансового обліку є фінансова звітність, управлінського обліку – звітність відповідальних осіб.

Ведення фінансового обліку власного капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК №2» за допомогою елементів методів бухгалтерського обліку передбачає [12, с. 97]:

- документування операцій з власним капіталом;
- класифікацію та реєстрацію, групування, подвійний запис, оцінку, рахунки, узагальнення;
- формування елементів власного капіталу;
- визначення та формування функціональних напрямів елементів власного капіталу за складовими;
- формування та відображення статутного капіталу та його змін;
- документування і облікове відображення додатково вкладеного капіталу та іншого додаткового капіталу;
- визначення та розподіл прибутку за видами діяльності;
- відображення неоплаченого та вилученого капіталу;
- формування показників фінансової звітності в частині власного капіталу.

Далі розглянемо методичні аспекти, які застосовуються при формуванні та зміні елементів власного капіталу підприємства. Важливим процесом, який включає в себе ряд методичних підходів, які визначають вартість активів, що вносяться до капіталу, та їхню відповідність правовим вимогам, є оцінка формування статутного капіталу. Від правильного підходу до оцінки залежить не лише точність фінансової звітності, але й стабільність підприємства на початкових етапах діяльності.

Методичні підходи до оцінки статутного капіталу можна поділити на такі основні категорії [14]:

1. Метод ринкової вартості. Даний метод базується на оцінці активів за їхньою ринковою вартістю на момент внесення до статутного капіталу. Він

передбачає визначення вартості на основі актуальних цін на ринку, що дозволяє отримати найбільш реальну оцінку активів.

2. Метод відновної вартості. Оцінка здійснюється шляхом визначення вартості активів на основі витрат, необхідних для їх відновлення або заміни. Це стосується майна, яке має зношеність або потребує модернізації.

3. Метод ліквідаційної вартості. Даний підхід використовується у випадках, коли підприємство опиняється у стані банкрутства, і потрібно оцінити активи з точки зору можливості їх продажу для покриття зобов'язань перед кредиторами.

4. Дохідний метод. Він полягає в оцінці активів, які будуть приносити дохід у майбутньому, з використанням методів дисконтування грошових потоків або капіталізації доходу.

5. Метод облікової вартості. Оцінка активів здійснюється на основі їх вартості, відображеної в бухгалтерському обліку, що може не враховувати реальну ринкову ситуацію на момент внесення активів.

Вибір методичного підходу до оцінки статутного капіталу залежить від багатьох факторів, таких як вид активів, стан підприємства, ринкова кон'юнктура та мета оцінки. У своїй діяльності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовує метод облікової вартості, прописаний у Наказі про облікову політику підприємства.

Не менш важливе місце займає методологія відображення змін у обліку власного капіталу. Цей процес є важливим аспектом фінансової звітності підприємства. При обліку змін власного капіталу необхідно враховувати як внутрішні, так і зовнішні чинники. Внутрішніми є зміни у фінансовій політиці підприємства, виплата дивідендів, зменшення або збільшення статутного капіталу тощо. Зовнішніми факторами можуть бути законодавчі зміни, податкове регулювання, економічні умови та інші. Важливо розуміти, як ці чинники впливають на зміни в обліку власного капіталу та які методичні підходи застосовувати для їх правильного відображення. Коротко розглянемо методичні підходи до відображення змін у власному капіталі [14]:

1. Балансовий метод. Цей метод базується на відображенні змін в балансі підприємства шляхом коригування статей власного капіталу. Наприклад,

збільшення статутного капіталу через додаткові емісії акцій або зменшення через викуп акцій.

2. Метод зміни компонентів. Кожен компонент власного капіталу (статутний, додатковий, резервний капітал та нерозподілений прибуток) відображається окремо. Зміни відображаються шляхом коригування кожної статті залежно від операцій або подій, які впливають на них.

3. Метод інтеграції. В цьому підході розглядається зміна власного капіталу як сукупність операцій, що мають єдиний вплив на загальний фінансовий стан підприємства, без окремого виділення окремих елементів. Основний акцент робиться на загальних змінах і їх впливі на баланс.

4. Інформаційно-аналітичний підхід. У цьому підході особливу увагу приділяють аналітичному обліку та управлінню змінами у власному капіталі. Для цього використовуються спеціальні аналітичні звіти, які допомагають зрозуміти причини змін та їх вплив на фінансову діяльність підприємства.

У своїй діяльності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовує балансовий метод відображення змін у власному капіталу за період.

Облік змін у власному капіталі є складним і багатоаспектним процесом, що вимагає застосування різних методологічних підходів. Кожен з них має свої переваги та недоліки і повинен обиратися залежно від конкретних умов і потреб підприємства. Від правильного відображення змін у власному капіталі залежить коректність фінансової звітності, а також ефективність прийняття управлінських рішень [27].

Методологія обліку формування резервного та додаткового капіталу включає кілька важливих аспектів, пов'язаних із визначенням, оцінкою, обліковими процедурами та відображенням у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» (див. таблицю 2.9).

Таблиця 2.9 – Методичні підходи до обліку резервного та додаткового капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Методика	Формування резервного капіталу	Формування додаткового капіталу
Облікові стандарти	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання»
Визнання та оцінка	Формується шляхом відрахування частки прибутку на покриття збитків	Формується за рахунок додаткових вкладень власників
Методи розрахунку	Відсоткове відрахування з чистого прибутку	Оцінка вартості вкладень або дохід від переоцінки активів
Аналітичний облік	Окремі рахунки в бухгалтерському обліку (рахунок 43 «Резервний капітал»)	Окремі рахунки в бухгалтерському обліку (рахунок 42 «Додатковий капітал»)
Звітність	Включається до фінансової звітності підприємства	Відображається у власному капіталі, залежно від джерела формування
Оцінка впливу на фінансовий результат	Не впливає безпосередньо на фінансовий результат	Може змінювати фінансовий результат в залежності від джерела

Джерело: згруповано за інформацією [27]

Тож методика обліку формування резервного та додаткового капіталу базується на чітко визначених правилах щодо визнання, оцінки та відображення в обліку та звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Вона враховує як національні, так і міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, забезпечуючи прозорість і достовірність фінансової інформації.

Розподіл прибутку та формування резервів є більш ускладненими процесами та складовими фінансової стратегії підприємств, що впливає на їхню стабільність та розвиток. Ефективний розподіл прибутку забезпечує збалансоване фінансове становище підприємства, сприяючи його подальшому зростанню, в той час як формування резервів дозволяє захистити організацію від фінансових ризиків та непередбачених витрат. У зв'язку зі зростанням фінансової невизначеності та економічних коливань, питання оптимізації цих процесів набувають особливого значення.

Методологія розподілу прибутку на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» ґрунтується на аналізі економічних показників, фінансових результатів діяльності

та стратегічних цілей.

У сучасних умовах підприємства застосовують різні підходи до формування резервів, враховуючи специфіку діяльності, законодавчі вимоги та рекомендації міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [29, с. 136]. Основними методами є відсотковий метод та метод обліку можливих ризиків, що дозволяє передбачити обсяг необхідних резервів з урахуванням потенційних фінансових зобов'язань.

Порядок розподілу прибутку та формування резервів має вирішальне значення для фінансової стійкості та успіху ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Відповідна методологія, що враховує специфіку діяльності, економічну ситуацію та законодавчі вимоги, дозволяє ефективно управляти фінансовими ресурсами та забезпечувати захист від ризиків. Оптимізація цих процесів сприяє стабільному розвитку та підвищенню прибутковості підприємства в довгостроковій перспективі.

Отже, ефективне управління розподілом прибутку є ключовим фактором фінансового успіху ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Використання різноманітних методичних підходів, таких як планування, аналіз фінансових показників та бюджетування, дозволяє забезпечити збалансоване використання прибутку на користь акціонерів і для подальшого розвитку підприємства.

2.4 Сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»

ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є приватним акціонерним товариством, яке займається будівництвом житлових та нежитлових будівель. Основною метою підприємства є отримання прибутку шляхом здійснення будівельно-монтажних та спеціалізованих робіт. Облік власного капіталу підприємства відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності та успішного функціонування

компанії.

Власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» формується з таких основних компонентів: зареєстрованого (пайового) капіталу, капіталу у дооцінках та нерозподіленого прибутку (збитку). Аналіз та оцінка системи обліку власного капіталу на підприємстві є важливим елементом для виявлення сильних та слабких сторін управління фінансовими ресурсами.

Згідно з інформацією, наданою у фінансових звітах за 2018–2020 рр., власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» складається з компонентів, наведених у табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Динаміка та структура власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

№	Показник	2018 р.		2019 р.		2020 р.		Відхилення 2020 р./2018 р.	
		тис. грн	Ст-ра, %	тис. грн	Ст-ра, %	тис. грн	Ст-ра, %	+,-	у ст-рі, %
1	Зареєстрований (пайовий) капітал	4087	106,63	4087	99,90	4087	97,63	0	-8,99
2	Капітал у дооцінках	417	10,88	417	10,19	417	9,96	0	-0,92
3	Нерозподілий прибуток (непокритий збиток)	-671	-17,51	-413	-10,10	-318	-7,60	353	9,91
4	Всього власний капітал	3833	100,00	4091	100,00	4186	100,00	353	0,00

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Аналіз структури капіталу показує стабільність основних компонентів, однак від'ємне значення нерозподіленого прибутку викликає занепокоєння, оскільки це може свідчити про недостатню рентабельність та потребу в оптимізації діяльності.

Основними недоліками системи бухгалтерського обліку власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є недостатня автоматизація облікових процесів, відсутність гнучкості в обліковій політиці; недостатній рівень внутрішнього контролю; проблеми з обліком довгострокових контрактів.

Будівельна галузь передбачає ведення довгострокових контрактів, однак підприємство не завжди враховує це у своїй обліковій політиці. В результаті цього

доходи та витрати можуть відображатися з запізненням або неточністю, що впливає на загальну картину фінансового стану підприємства.

ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» займається будівництвом житлових та нежитлових об'єктів і надає низку супутніх послуг. Як приватне акціонерне товариство, підприємство оперує власним капіталом, що робить облік цих операцій важливою складовою управління. Підвищення прозорості та об'єктивності відображення операцій з власним капіталом на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є необхідним для підвищення фінансової ефективності та довіри інвесторів і акціонерів.

Аналізуючи недоліки облікової систем досліджуваного підприємства були наведені наступні шляхи підвищення прозорості та об'єктивності обліку власного капіталу. Перш за все це стосується стандартизації обліку відповідно до МСФЗ на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Одним із ключових механізмів підвищення прозорості на підприємстві є впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Для ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» це забезпечить стандартизоване відображення операцій з власним капіталом, що дозволить надавати прозору інформацію інвесторам і партнерам.

Основні переваги стандартизації для ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»:

- 1) Чітке відображення структури капіталу: у звітності підприємства будуть повністю розкриті дані про пайовий капітал, капітал у дооцінках і нерозподілений прибуток, що забезпечить високу прозорість і зрозумілість фінансових показників.
- 2) Об'єктивність оцінки капіталу: застосування принципів справедливої вартості дозволить об'єктивніше оцінювати активи та зобов'язання, що зменшить ризик викривлень у фінансовій звітності [4, с. 10].

Одним з важливих напрямів є автоматизація обліку власного капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» за допомогою інформаційних систем

Для підвищення прозорості обліку власного капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» доцільним є впровадження автоматизованих облікових систем, які інтегруються з іншими фінансовими та управлінськими системами.

Основні переваги автоматизації [40, с. 76]:

1) Точність та швидкість обліку – автоматизація операцій з власним капіталом дозволяє фіксувати всі операції в реальному часі, зокрема зміни в пайовому капіталі та капіталі у дооцінках.

2) Формування звітності відповідно до стандартів – автоматизовані системи дозволяють швидко генерувати звіти про власний капітал, які відповідають як національним стандартам, так і вимогам МСФЗ.

3) Зниження впливу людського фактору – автоматизація знижує ймовірність помилок та шахрайства, оскільки всі операції фіксуються і проходять верифікацію відповідно до встановлених процедур.

На ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» бухгалтерський облік ведеться з використанням програми «1С:Бухгалтерія». Вважаємо, нині на ринку представлені більш ефективні програмні комплекси.

Зокрема, для автоматизації обліку власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» може скористатися такими продуктами програмного забезпечення як: NS 2000 або Technoclass 2000 [52, с. 2405].

Коротко опишемо кожен із запропонованих програм автоматизації.

Програмний комплекс «NS2000» компанії «Нікос-софт» – це автоматизована система комплексного аналізу [52, с. 2405]. У рамках даного програмного продукту реалізована концепція єдиного інформаційного простору компанії з врахуванням її організаційної і територіальної структури. Основними перевагами програми «NS2000» з точки зору повноти реалізації аналітичних завдань можна зазначити можливість проведення з її допомогою аналізу різних напрямів діяльності господарюючого суб'єкта, включаючи облік, аналіз і контроль за власним капіталом, матеріальними, фінансовими і трудовими ресурсами.

Системі автоматизації управління підприємством Technoclass 2000 (виробник – фірма L-CLASS, Болгарія) притаманні окремі риси корпоративної системи, зокрема можливість консолідації звітності, що має різні рівні ієрархії. У системі забезпечений контроль прав доступу, реєстрація здійснюваних змін. Система підтримує різні плани рахунків і функціонує як за західною, так і за

українською системи бухгалтерського обліку та аналізу власного капіталу [52, с. 2406].

ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» необхідно визначитися з вибором програмного забезпечення, яке зможе забезпечити всі потреби обліку та аналізу підприємства і разом з тим було досить економним і не вимагало великих витрат на його придбання, а також не вимагало від бухгалтера специфічних навичок програмування.

Фінансова звітність ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» не є публічно доступною, тож ще одним важливим механізмом для підвищення прозорості на підприємстві є публікація фінансової звітності. ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» може регулярно розкривати дані про власний капітал, що забезпечить відкритий доступ до інформації для акціонерів та інших зацікавлених осіб.

Впровадження зазначених механізмів на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» сприятиме підвищенню прозорості та об'єктивності обліку операцій з власним капіталом. Стандартизація обліку за МСФЗ, автоматизація бухгалтерських процесів і використання інноваційних технологій, таких як блокчейн, дозволять підприємству не лише підвищити точність фінансових даних, але й забезпечити довіру з боку акціонерів та інвесторів.

РОЗДІЛ 3

АУДИТ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1 Мета, завдання та джерела інформації аудиту власного капіталу

Аудит власного капіталу є важливою складовою аудиту фінансової звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» (далі – ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» або Товариство), оскільки він дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства, його здатність до самофінансування та розвитку, а також дотримання законодавства при формуванні та використанні власного капіталу.

Мета аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» полягає у формуванні об'єктивної думки аудитора щодо достовірності та повноти відображення інформації про стан та рух власного капіталу у фінансовій звітності підприємства за 2018-2020 роки. Досягнення цієї мети дозволяє користувачам фінансової звітності, таким як інвестори, кредитори, управлінський персонал та інші зацікавлені сторони, отримати достовірну інформацію про фінансову стійкість та перспективи розвитку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Для досягнення поставленої мети аудит власного капіталу передбачає вирішення наступних завдань [47, с. 105]:

1) Перевірка дотримання законодавства. Аудитор повинен встановити, чи відповідає формування та використання власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» вимогам чинного законодавства України. Особлива увага приділяється дотриманню вимог щодо формування статутного капіталу, створення резервного капіталу, розподілу прибутку тощо.

2) Перевірка правильності ведення бухгалтерського обліку. Аудитор має перевірити, чи ведеться бухгалтерський облік власного капіталу відповідно до вимог НП(С)БО, чи застосовуються правильні методи оцінки та обліку операцій з власним капіталом, чи забезпечується своєчасне та повне відображення цих операцій в облікових регістрах. Зокрема, необхідно перевірити правильність

відображення операцій з формування статутного капіталу, збільшення або зменшення його розміру, формування та використання резервного капіталу, обліку нерозподіленого прибутку тощо.

3) Перевірка достовірності фінансової звітності. Аудитор має встановити, чи достовірно та повно відображена інформація про власний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», зокрема у Звіті про фінансовий стан, Звіті про власний капітал та Примітках до фінансової звітності. Необхідно перевірити правильність заповнення відповідних рядків форм фінансової звітності, а також розкриття інформації про власний капітал у примітках до фінансової звітності.

Джерела інформації для аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» (таблиця 3.1) [47, с. 107]:

- Нормативно-правові акти: Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [33], Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» [34], Закон України «Про акціонерні товариства» [31], Податковий кодекс України [30], Господарський кодекс України [9], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28] та інші нормативно-правові акти, які регулюють порядок формування та обліку власного капіталу.

- Установчі документи: Статут ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», протоколи загальних зборів акціонерів, рішення про випуск акцій, інші документи, які визначають порядок формування та зміни статутного капіталу.

- Облікова документація: первинні документи (накази, виписки банку, акти приймання-передачі тощо), облікові реєстри (журнали-ордери, відомості, головна книга), фінансова звітність (ф1, ф2, ф3, ф4, ф5).

- Внутрішня документація: Наказ про облікову політику ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», посадові інструкції, накази керівництва, інші документи, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

- Зовнішня інформація: дані державної статистики, аналітичні огляди ринку,

інформація про конкурентів, інші дані, які дозволяють аудитору оцінити фінансовий стан підприємства у порівнянні з іншими підприємствами галузі та загальноекономічною ситуацією.

Таблиця 3.1 – Джерела інформації для аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Завдання аудиту	Джерела інформації	Приклади документів/даних
Перевірка дотримання законодавства	Законодавчі акти; установчі документи	Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу», Закон України «Про акціонерні товариства», Податковий кодекс України, Господарський кодекс України
Перевірка правильності ведення бухгалтерського обліку	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку; Наказ про облікову політику ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»; облікова документація	НП(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; первинні документи (накази, виписки банку, акти приймання-передачі); облікові реєстри (журнали-ордери, відомості, головна книга)
Перевірка достовірності фінансової звітності	Фінансова звітність; внутрішня документація; зовнішня інформація	ф.1 Баланс; ф.4 Звіт про власний капітал; ф.5 Примітки до фінансової звітності; посадові інструкції; дані державної статистики; аналітичні огляди ринку

Джерело: згруповано за інформацією [47, с. 107]

Статутний капітал є основою власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» та відіграє важливу роль у забезпеченні його фінансової стійкості. Аудит статутного капіталу спрямований на перевірку дотримання законодавства при його формуванні, правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності відображення інформації у фінансовій звітності.

Для проведення аудиту статутного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовуються наступні документи:

1) Статут Товариства, в якому зафіксовано розмір статутного капіталу – 46 500 грн.

2) Протоколи загальних зборів акціонерів, на яких приймалися рішення про зміни статутного капіталу (за даними, наданими на підприємстві, змін у розмірі

статутного капіталу не було).

3) Реєстр акціонерів, який містить інформацію про кількість та номінальну вартість акцій, що належать кожному акціонеру.

4) Виписки з банківських рахунків, які підтверджують внесення акціонерами вкладів до статутного капіталу.

5) Первинні документи, що підтверджують внесення вкладів до статутного капіталу (акти приймання-передачі майна тощо).

6) Облікові реєстри за рахунком 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»: журнали-ордери, відомості, головна книга.

Для перевірки статутного капіталу аудитор використовує такі методи, як [13, с. 106]:

а) інспектування (перевірка статуту Товариства, протоколів загальних зборів акціонерів, реєстру акціонерів, виписок з банківських рахунків, первинних документів та облікових реєстрів з метою підтвердження розміру статутного капіталу (46 500 грн.), складу та вартості внесків, дотримання порядку його формування та зміни);

б) запити (отримання письмових або усних роз'яснень від керівництва та бухгалтерії ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» щодо порядку обліку статутного капіталу, наявності заборгованості за внесками (за даними, наданими на підприємстві, заборгованості за внесками немає), причин змін у розмірі статутного капіталу (за даними, наданими на підприємстві, змін у розмірі статутного капіталу не було) тощо);

в) підтвердження (отримання підтвердження від акціонерів про розмір та вартість їхніх внесків до статутного капіталу);

г) аналітичні процедури (оскільки змін у розмірі статутного капіталу не було, аналітичні процедури в даному випадку матимуть обмежене застосування. Проте аудитор може порівняти розмір статутного капіталу з даними попередніх періодів (якщо такі є в його розпорядженні), щоб переконатися у відсутності змін).

Під час аудиту статутного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» можуть бути виявлені такі помилки та порушення:

- 1) Невідповідність розміру статутного капіталу, зафіксованого в статуті Товариства, даним бухгалтерського обліку.
- 2) Неповна або несвоєчасна оплата акціонерами внесків до статутного капіталу.
- 3) Неправильна оцінка внесків до статутного капіталу (якщо такі внески здійснювалися не грошима, а майном).
- 4) Порухення порядку збільшення або зменшення статутного капіталу (якщо такі зміни відбувалися).
- 5) Неправильне відображення операцій зі статутним капіталом в облікових регістрах та фінансовій звітності.

За результатами аудиту статутного капіталу аудитор формує достовірність та повноту відображення інформації про статутний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». У разі виявлення суттєвих помилок або порушень аудитор повинен відобразити та надати рекомендації щодо їх усунення.

Продовжуємо детальний розгляд інших складових власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»: додаткового, резервного, нерозподіленого прибутку.

Нерозподілений прибуток є важливою складовою власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» та відображає результати його фінансово-господарської діяльності. Аудит нерозподіленого прибутку спрямований на перевірку правильності його формування, використання та відображення у фінансовій звітності [47, с. 109].

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють порядок формування та обліку нерозподіленого прибутку, є Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [33], Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» [34], Закон України «Про акціонерні товариства» [31], Податковий кодекс України [30], Господарський кодекс України [9], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28] та інші нормативно-правові акти, які регулюють порядок формування та обліку власного капіталу.

Для аудиту нерозподіленого прибутку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовуються наступні документи:

1) Фінансова звітність: ф1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; ф2 «Звіт про Фінансові результати», ф4 Звіт про власний капітал, ф5 Примітки до фінансової звітності. Ці документи містять інформацію про розмір нерозподіленого прибутку на початок та кінець звітного періоду, а також про фактори, які вплинули на його зміну. Згідно з наданими даними, нерозподілений прибуток ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» становив:

А) станом на 31.12.2018 р. – 12 800 грн.;

Б) станом на 31.12.2019 р. – 28 800 грн.;

В) станом на 31.12.2020 р. – 34 800 грн.

2) Облікові реєстри: Головна книга, журнали-ордери, відомості. В облікових реєстрах детально відображаються всі операції, пов'язані з формуванням та використанням нерозподіленого прибутку.

3) Первинні документи: Накази керівництва про розподіл прибутку, виписки банку, накладні, акти виконаних робіт тощо.

4) Внутрішня документація: Наказ про облікову політику ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», посадові інструкції, накази та розпорядження керівництва.

Для перевірки нерозподіленого прибутку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» аудитор використовує такі методи [47, с. 111]:

а) аналітичні процедури (порівняння розміру нерозподіленого прибутку з даними попередніх періодів, аналіз динаміки та структури нерозподіленого прибутку, розрахунок та аналіз фінансових коефіцієнтів (рентабельності, ліквідності тощо). Наприклад, аудитор може розрахувати коефіцієнт рентабельності власного капіталу та проаналізувати його динаміку за 2018-2020 роки. Також аудитор може порівняти темпи зростання нерозподіленого прибутку з темпами зростання виручки від реалізації та чистого прибутку);

б) інспектування (перевірка фінансової звітності, облікових реєстрів та первинних документів з метою підтвердження правильності відображення операцій з нерозподіленим прибутком. Аудитор може проінспектувати накази

керівництва про розподіл прибутку, щоб переконатися в дотриманні законодавства та статуту Товариства);

в) запити (отримання письмових або усних роз'яснень від керівництва та бухгалтерії ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» щодо порядку формування та використання нерозподіленого прибутку, причин змін у його розмірі, планів щодо подальшого використання тощо. Наприклад, аудитор може запитати у керівництва, чому нерозподілений прибуток збільшився з 12 800 грн. у 2018 році до 34 800 грн. у 2020 році, та які плани Товариства щодо його використання у майбутньому);

г) перерахунок (самостійна перевірка аудитором правильності розрахунків нерозподіленого прибутку, зокрема правильності відображення доходів та витрат, нарахування та сплати податків, відрахувань до резервного капіталу тощо).

Під час аудиту нерозподіленого прибутку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» можуть бути виявлені такі помилки та порушення:

1) Неправильне відображення доходів та витрат у звіті про фінансові результати, що впливає на розмір чистого прибутку та нерозподіленого прибутку.

2) Порушення порядку розподілу прибутку, визначеного законодавством та статутом ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

3) Неправильне відображення операцій з нерозподіленим прибутком в облікових регістрах та фінансовій звітності.

4) Недостатній контроль за використанням нерозподіленого прибутку.

За результатами аудиту нерозподіленого прибутку аудитор формує про достовірність та повноту відображення інформації про нерозподілений прибуток у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». У разі виявлення суттєвих помилок або порушень аудитор повинен відобразити та надати рекомендації щодо їх усунення.

Резервний капітал створюється відповідно до законодавства та статуту ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» з метою покриття можливих збитків, а також для здійснення виплат акціонерам у разі ліквідації підприємства. Аудит резервного капіталу спрямований на перевірку дотримання законодавства при його формуванні та використанні, правильності ведення бухгалтерського обліку та

достовірності відображення інформації у фінансовій звітності.

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють порядок формування та використання резервного капіталу, є Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [33], Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» [34], Закон України «Про акціонерні товариства» [31], Податковий кодекс України [30], Господарський кодекс України [9], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28] та інші нормативно-правові акти, які регулюють порядок формування та обліку власного капіталу. Згідно зі статутом ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», розмір резервного капіталу повинен становити не менше 25% статутного капіталу, тобто не менше 11 625 грн. (46 500 грн. x 25%).

Для аудиту резервного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовуються наступні документи: Статут Товариства, в якому визначається порядок формування та використання резервного капіталу; Протоколи загальних зборів акціонерів: рішення про створення, збільшення або використання резервного капіталу; облікові реєстри: Головна книга, журнали-ордери, в яких відображаються всі операції з резервним капіталом; первинні документи: Накази керівництва про відрахування до резервного капіталу, виписки банку тощо; фінансова звітність: ф1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; ф2 «Звіт про Фінансові результати», ф4 Звіт про власний капітал, ф5 Примітки до фінансової звітності [47, с. 112].

Згідно з наданими даними, резервний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» становив:

- А) станом на 31.12.2018 р. – 11 625 грн.;
- Б) станом на 31.12.2019 р. – 11 625 грн.;
- В) станом на 31.12.2020 р. – 11 625 грн.

Для перевірки резервного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» аудитор використовує метод інспектування – перевірка статуту Товариства, протоколів загальних зборів акціонерів, облікових реєстрів та первинних документів. Аудитор

повинен переконатися, що розмір резервного капіталу (11 625 грн.) відповідає значенню, зазначеному у Наказі про облікову політику підприємства.

Додатковий капітал – це складова власного капіталу, що відображає суму емісійного доходу, вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством, а також інші надходження, які не належать до статутного капіталу та нерозподіленого прибутку. Аудит додаткового капіталу спрямований на перевірку правильності його формування, обліку та відображення у фінансовій звітності.

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють порядок формування та обліку додаткового капіталу, є Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [33], Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» [34], Закон України «Про акціонерні товариства» [31], Податковий кодекс України [30], Господарський кодекс України [9], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28] та інші нормативно-правові акти, які регулюють порядок формування та обліку власного капіталу.

Для аудиту додаткового капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» використовуються:

- фінансова звітність: ф1 Звіт про фінансовий стан, ф4 Звіт про власний капітал, ф5 Примітки до фінансової звітності. Згідно з наданими даними, додатковий капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» становив:

А) станом на 31.12.2018 р. – 18 000 грн.;

Б) станом на 31.12.2019 р. – 18 000 грн.;

В) станом на 31.12.2020 р. – 18 000 грн.;

- облікові реєстри: Головна книга, журнали-ордери, відомості за рахунками обліку додаткового капіталу (42 «Додатковий капітал»);

- первинні документи: Накази керівництва, виписки банку, акти приймання-передачі необоротних активів, договори тощо. Наприклад, якщо до складу додаткового капіталу входять суми дооцінки необоротних активів, аудитор

повинен перевірити наявність та правильність оформлення актів дооцінки;

- внутрішня документація: Наказ про облікову політику підприємства, положення про облік та інвентаризацію активів.

Для перевірки додаткового капіталу аудитор використовує такі методи:

а) інспектування (перевірка фінансової звітності, облікових реєстрів та первинних документів з метою підтвердження правильності відображення операцій з додатковим капіталом);

б) запити (отримання роз'яснень від керівництва та бухгалтерії ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» щодо порядку формування та використання додаткового капіталу. Наприклад, аудитор може запитати, з яких джерел було сформовано додатковий капітал Товариства і чому його розмір не змінювався протягом 2018-2020 років);

в) аналітичні процедури (аналіз динаміки та структури додаткового капіталу, порівняння з даними попередніх періодів. В даному випадку аналітичні процедури матимуть обмежене застосування, оскільки розмір додаткового капіталу не змінювався);

г) перерахунок (перевірка правильності розрахунків емісійного доходу (якщо такий є), оцінки безоплатно отриманих активів (якщо такі є) тощо) [47, с. 113].

Під час аудиту додаткового капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» можуть бути виявлені такі помилки та порушення:

- 1) Неправильна класифікація надходжень до додаткового капіталу.
- 2) Неправильна оцінка безоплатно отриманих активів (якщо такі є).
- 3) Неправильне відображення операцій з додатковим капіталом в облікових реєстрах та фінансовій звітності.
- 4) Використання додаткового капіталу не за призначенням.

За результатами аудиту додаткового капіталу аудитор формує про достовірність та повноту відображення інформації про додатковий капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». У разі виявлення суттєвих помилок або порушень аудитор повинен відобразити та надати рекомендації щодо їх усунення [47, с. 114].

Таким чином, аудит власного капіталу є важливою складовою аудиту фінансової звітності підприємства, оскільки дозволяє оцінити його фінансову стійкість, здатність до самофінансування та розвитку, а також дотримання законодавства при формуванні та використанні власного капіталу.

При проведенні кожної перевірки, аудитор повинен детально проаналізувати кожен складову власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» – статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток, інші резерви, цільове фінансування та власні акції, викуплені у акціонерів (якщо вони є) – з метою виявлення можливих помилок та порушень, отримання достовірної інформації про його фінансовий стан та перспективи розвитку, а також сприятиме підвищенню ефективності управління підприємством.

3.2 Організаційно-методичні підходи проведення аудиту власного капіталу підприємства

Аудит власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», як важлива складова загального аудиту фінансової звітності, потребує систематизованого та професійного підходу. Ефективність аудиту залежить від ретельного планування, застосування відповідних методик та врахування специфіки діяльності підприємства, а також дотримання чинного законодавства, зокрема Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» та МСА 705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» [23]. В даному підрозділі розглянемо організаційно-методичні аспекти аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» з урахуванням даних, наведених в методичних рекомендаціях.

На етапі планування аудитор визначає мету та завдання аудиту власного капіталу, оцінює ризики суттєвих викривлень, розробляє стратегію та план аудиту. Важливим аспектом планування є визначення матеріальності, тобто мінімального

значення помилки, яка може вплинути на економічні рішення користувачів фінансової звітності. Враховуючи розмір ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» та характер його діяльності, аудитор може встановити рівень матеріальності на рівні 5% від власного капіталу. Наприклад, якщо власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» на 31.12.2020 р. становить 94 925 грн., то рівень матеріальності буде дорівнювати 4 746 грн. (94 925 грн. * 5%).

Аудитор проводить оцінку ризиків суттєвих викривлень інформації про власний капітал. Ризики можуть бути пов'язані з недотриманням законодавства, помилками в обліку, недостатнім контролем, а також з іншими факторами. Для ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» ризики можуть бути пов'язані з: неправильним відображенням доходів та витрат, що впливає на розмір нерозподіленого прибутку; недотриманням вимог законодавства щодо формування резервного капіталу; відсутністю належного контролю за операціями з власним капіталом [47, с. 115].

Аудитор використовує різні методи оцінки ризиків, включаючи аналіз фінансової звітності, вивчення системи внутрішнього контролю, запити до керівництва та співробітників ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Результати оцінки ризиків впливають на вибір аудиторських процедур та обсяг аудиторських доказів.

Аудитор застосовує різноманітні методи збору та аналізу аудиторських доказів при проведенні аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», зокрема:

- аудитор перевіряє установчі документи (статут), протоколи загальних зборів акціонерів, договори, первинні документи, облікові реєстри та фінансову звітність з метою підтвердження достовірності інформації про власний капітал. Наприклад, при аудиті статутного капіталу аудитор інспектує статут ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», щоб переконатися, що розмір статутного капіталу (46 500 грн.), зафіксований в обліку, відповідає даним Статуту;

- аудитор отримує письмові або усні роз'яснення від керівництва та співробітників ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» щодо різних аспектів формування та використання власного капіталу. Відтак, аудитор може запитати у головного бухгалтера про порядок обліку резервного капіталу та причини його незмінності

протягом 2018-2020 років;

- аудитор отримує підтвердження інформації від третіх сторін, наприклад, від акціонерів про розмір та вартість їхніх внесків до статутного капіталу, або від банку про наявність та рух коштів на рахунках ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»;

- аудитор проводить аналіз фінансової звітності та іншої інформації з метою виявлення нетипових тенденцій, відхилень та інших факторів, які можуть свідчити про наявність помилок або викривлень. Так, аудитор здійснює аналіз динаміку нерозподіленого прибутку за 2018-2020 роки (12 800 грн., 28 800 грн., 34 800 грн.) та порівнює її з динамікою виручки і прибутку від операційної діяльності;

- аудитор самостійно перевіряє правильність арифметичних розрахунків в облікових регістрах та фінансовій звітності. Наприклад, аудитор проводить перерахунок суми відрахувань до резервного капіталу та переконатися, що вона відповідає вимогам законодавства та Статуту ПрАТ «Іванківська ПМК».

Кожна складова власного капіталу має свої особливості обліку та аудиту. Аудитор повинен враховувати ці особливості при плануванні та проведенні аудиту. Наприклад, при аудиті статутного капіталу важливо перевірити дотримання вимог законодавства та статуту щодо його розміру (46 500 грн.) та відсутності змін протягом 2018-2020 років, а при аудиті нерозподіленого прибутку – правильність відображення доходів та витрат у звіті про фінансові результати та аналіз факторів, які вплинули на його зміну з 12 800 грн. у 2018 році до 34 800 грн. у 2020 році.

Ефективна система внутрішнього контролю є важливим фактором, що забезпечує достовірність інформації про власний капітал. Аудитор повинен оцінити систему внутрішнього контролю за власним капіталом ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» та врахувати її результати при плануванні та проведенні аудиту [47, с. 117].

ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є приватним акціонерним товариством. Організаційно-правова форма підприємства впливає на склад та структуру власного капіталу, а також на порядок його обліку та аудиту. Аудитор повинен враховувати особливості обліку власного капіталу в акціонерних товариствах, зокрема вимоги законодавства щодо формування статутного капіталу, створення

резервного капіталу, розподілу прибутку тощо.

Згідно Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» [23], аудитор документує всі етапи аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», включаючи планування, оцінку ризиків, виконані процедури, отримані докази та сформовані висновки.

У таблиці 3.2 представлена інформація стосовно контролю по власному капіталу на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Період перевірки 01.01.2021 – 01.12.2021 р.

Таблиця 3.2 – Тести контролю по власному капіталу у ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

№	Зміст запитання	Так- «+», Ні – «-», Інформація відсутня – «х»	Примітки
1	Дані зі статутних документів відповідають даним бухгалтерського обліку та фінансовій звітності?	+	
2	Клієнт веде аналітичний облік статутного (пайового) капіталу	+	Головний бухгалтер у І С Підприємство 8.3
3	Клієнт веде аналітичний облік капіталу в дооцінках	+	
4	Клієнт веде аналітичний облік додаткового капіталу	+	
5	Резервний капітал формується у відповідності до вимог установчих документів	+	
6	Зменшення/збільшення нерозподіленого прибутку відображається з врахуванням вимог застосованої концептуальної основи фінансової звітності	+	
7	Виплата та оподаткування дивідендів здійснювалась у відповідності до розпорядчих та статутних документів та з врахуванням вимог законодавства	+	
8	Документальне оформлення операцій з власним капіталом відповідає вимогам чинного законодавства та обліковій політиці	+	Наказ про облікову політику п.п.13.4
9	Порядок відображення в обліку операцій з власним капіталом відповідає вимогам чинного законодавства та обліковій політиці	+	
Статутний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» у відповідності до установчих документів становить 12 800 грн. На звітну дату статутний капітал сплачено повністю, державна частка відсутня.			

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Розглянемо етап оцінки ризиків суттєвих викривлень при аудиті власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Оцінка ризиків суттєвих викривлень є одним з найважливіших етапів аудиту власного капіталу. У таблиці 3.3 представлено фактори ризику та їх можливий вплив на власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Таблиця 3.3 – Фактори ризику та їх можливий вплив на власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Фактор ризику	Можливий вплив на власний капітал	Приклади
Неправильне відображення доходів та витрат	Завищення або заниження нерозподіленого прибутку	Неправильна класифікація доходів та витрат, неповне відображення операцій, помилки в оцінці запасів
Недотримання вимог законодавства щодо формування резервного капіталу	Заниження розміру резервного капіталу	Недостатній розмір відрахувань до резервного капіталу, використання резервного капіталу не за призначенням
Недостатній контроль за операціями з власним капіталом	Різні помилки та викривлення у фінансовій звітності	Відсутність належного документообігу, недостатній розподіл обов'язків, недостатній контроль з боку керівництва

Джерело: згруповано за інформацією [18, с. 139]

Розглянемо детальніше кожен фактор ризику з таблиці 3.3 та його можливий вплив на власний капітал підприємства.

1. Неправильне відображення доходів та витрат може призвести до завищення або заниження нерозподіленого прибутку, який є однією з основних складових власного капіталу.

Щоб цього уникнути, аудитор може проаналізувати динаміку доходів та витрат ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» за 2018-2020 роки, порівняти її з даними попередніх періодів та з даними інших підприємств галузі.

Також, аудитор має перевірити ефективність системи внутрішнього контролю за відображенням доходів та витрат (наявність та правильність оформлення первинних документів, які підтверджують операції з доходами та витратами, а також перевірити процедури авторизації цих операцій).

Важливим є проведення перевірки правильності класифікації доходів та витрат, повноти їх відображення в бухгалтерському обліку, правильність

оформлення документів тощо.

2. Недотримання вимог законодавства щодо формування резервного капіталу може призвести до зниження розміру резервного капіталу, що може негативно вплинути на фінансову стійкість ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Згідно зі Статутом ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», розмір резервного капіталу повинен становити не менше 25% статутного капіталу. Якщо підприємство не дотримується цієї вимоги, розмір резервного капіталу буде занижений.

Резервний капітал може бути використаний лише на певні цілі, визначені законодавством та статутом підприємства. Якщо резервний капітал використовується на інші цілі, це є порушенням законодавства та може призвести до зниження його розміру.

3. Недостатній контроль за операціями з власним капіталом може призвести до різних помилок та викривлень у фінансовій звітності, що може негативно вплинути на достовірність інформації про власний капітал ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

План аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» подані у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – План аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

№	Завдання аудиту	Період проведення	Виконавець	Обсяг перевірки
1	2	3	4	5
1.	Інспектування статуту підприємства та протоколів загальних зборів акціонерів з метою перевірки дотримання вимог законодавства щодо формування та зміни статутного капіталу	5.05.2022 – 22.05.2022		Суцільний
2.	Отримання письмових підтверджень від акціонерів про розмір та вартість їхніх внесків до статутного капіталу	5.05.2022 – 22.05.2022		Вибірковий
3.	Аналіз динаміки та структури власного капіталу за 2018-2020 роки з метою виявлення нетипових тенденцій та відхилень	5.05.2022 – 22.05.2022		Вибірковий
4.	Перевірка правильності відображення операцій з власним капіталом в облікових регістрах (головна книга, журнали-ордери) та фінансовій звітності (баланс, звіт про власний капітал)	5.05.2022 – 22.05.2022		Суцільний

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5
5.	Узгодження даних обліку з даними фінансової звітності	5.05.2022 – 22.05.2022		Вибірковий
6.	Отримання роз'яснень від керівництва та бухгалтерії ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» щодо різних аспектів обліку та контролю за власним капіталом	5.05.2022 – 22.05.2022		Суцільний
7.	Аудиторська правильність операцій у фінансовій звітності	5.05.2022 – 22.05.2022		Суцільний
8.	Узагальнення матеріалів аудиту	5.05.2022 – 22.05.2022		
9.	Складання аудиторського звіту та іншої підсумкової документації	5.05.2022 – 22.05.2022		

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Оцінка аудиторських доказів є важливим етапом аудиту, оскільки від якості та достатності доказів залежить обґрунтованість думки аудитора. Аудитор повинен критично оцінити отримані докази та переконатися, що вони є достатніми та відповідними для підтвердження тверджень у фінансовій звітності.

Достатність аудиторських доказів означає, що аудитор зібрав достатню кількість доказів. Кількість необхідних доказів залежить від рівня ризику суттєвих викривлень. Чим вищий ризик, тим більше доказів потрібно зібрати.

Відповідність аудиторських доказів означає, що докази є доречними та надійними для підтвердження тверджень у фінансовій звітності.

Формування аудиторського звіту є завершальним етапом аудиту. Згідно МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» та МСА 705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» [23], в аудиторському звіті аудитор висловлює свою думку про достовірність фінансової звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» в цілому, в тому числі і про достовірність інформації про власний капітал.

Після завершення аудиту аудитор формує письмовий звіт, в якому висловлює свою думку про достовірність та повноту відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». У звіті також можуть бути представлені рекомендації щодо покращення обліку та контролю за власним капіталом.

Отже, аудит власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» слід розглядати як окремий об'єкт аудиторської перевірки. Повинні бути визначені: мета перевірки, завдання перевірки, етапи перевірки, якісні характеристики аудиторських процедур, методика проведення. При проведенні аудиту дебіторської заборгованості слід враховувати фактори ризику з можливими порушеннями в відображенні операцій в обліку, а саме тому необхідно використовувати певні аудиторські процедури, аудиторські докази, які забезпечать якість проведення аудиту.

3.3 Узагальнення та документування результатів проведення аудиту власного капіталу підприємства

Відповідно до МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» [23] завершальний етап аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» передбачає узагальнення отриманих результатів, їх належне документування та формування висновків щодо достовірності та повноти відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності підприємства. Цей етап є критично важливим, оскільки він забезпечує обґрунтованість та достовірність аудиторського висновку, а також дозволяє надати підприємству конструктивні рекомендації щодо покращення обліку та контролю за власним капіталом.

Після проведення всіх необхідних аудиторських процедур та отримання достатніх та відповідних аудиторських доказів аудитор повинен узагальнити отримані результати та оцінити їх вплив на фінансову звітність ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Зокрема, аудитор повинен [12, с. 96]:

1. Проаналізувати виявлені помилки та порушення. Аудитор повинен визначити характер та суттєвість виявлених помилок та порушень, а також їх вплив на фінансову звітність. Наприклад, якщо аудитор виявив помилку в оцінці необоротних активів, яка призвела до заниження власного капіталу на 10%, він

повинен оцінити суттєвість цієї помилки та її вплив на рішення користувачів фінансової звітності.

2. Оцінити ефективність системи внутрішнього контролю. Аудитор повинен оцінити ефективність системи внутрішнього контролю ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» за власним капіталом та визначити, чи забезпечує вона достовірність облікової інформації та запобігає виникненню помилок та порушень. Наприклад, якщо аудитор встановив, що система контролю за відображенням доходів та витрат є неефективною, він може рекомендувати підприємству вдосконалити цю систему.

3. Сформулювати висновки та рекомендації. На основі узагальнення результатів аудиту аудитор формулює висновки щодо достовірності та повноти відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Аудитор також може надати підприємству рекомендації щодо покращення обліку та контролю за власним капіталом. Наприклад, якщо аудитор виявив помилки в обліку резервного капіталу, він може рекомендувати підприємству переглянути порядок його формування та використання.

Згідно Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], всі результати аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» повинні бути належним чином задокументовані. Аудиторська документація є важливим доказом якості проведеного аудиту та може бути використана в разі виникнення спорів або претензій. Аудиторська документація повинна містити таку інформацію:

а) планування аудиту (документація планування повинна містити інформацію про мету та завдання аудиту, оцінку матеріальності, оцінку ризиків, стратегію та план аудиту);

б) оцінка системи внутрішнього контролю (документація повинна містити інформацію про оцінку системи внутрішнього контролю ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» за власним капіталом, включаючи опис контрольних процедур, результати тестування контролів та висновки аудитора);

в) аудиторські процедури та докази (документація повинна містити опис всіх виконаних аудиторських процедур та отриманих доказів. Наприклад, якщо аудитор

проводив інспектування документів, він повинен задокументувати, які документи були перевірені та які висновки були зроблені);

г) висновки та рекомендації (документація повинна містити висновки аудитора щодо достовірності та повноти відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», а також рекомендації щодо покращення обліку та контролю).

На основі узагальнення результатів аудиту та оцінки аудиторських доказів аудитор формує аудиторський звіт щодо фінансової звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Аудиторський звіт є офіційним документом, який містить думку аудитора про достовірність фінансової звітності.

Розглянемо документування результатів аудиту статутного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Документація результатів аудиту статутного капіталу повинна містити інформацію про всі виконані аудиторські процедури та отримані докази. Оскільки розмір статутного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» не змінювався протягом 2018-2020 років і становить 46 500 грн., основними аудиторськими процедурами будуть інспектування установчих документів та запити до керівництва [12, с. 100].

Приклад оформлення аудиторської документації Додаток О.

Документація результатів аудиту нерозподіленого прибутку повинна містити інформацію про всі виконані аудиторські процедури та отримані докази. Оскільки нерозподілений прибуток ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» збільшувався протягом 2018-2020 років (12 800 грн., 28 800 грн., 34 800 грн.), аудитор повинен приділити особливу увагу перевірці правильності відображення доходів та витрат, які впливають на його формування.

Приклад оформлення аудиторської документації Додаток П.

Як і у випадку зі статутним капіталом, розмір резервного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» не змінювався протягом 2018-2020 років і становить 11 625 грн. Аудитор повинен перевірити дотримання вимог законодавства та статуту щодо його розміру, а також наявність рішень загальних зборів акціонерів про його створення.

Приклад оформлення аудиторської документації Додаток Р.

Приклад документування результатів аудиту додаткового капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» у додатку Додаток С.

Узагальнення та документування результатів аудиту власного капіталу є завершальним етапом аудиторської перевірки. В ході цього етапу аудитор аналізує виявлені помилки та порушення, оцінює ефективність системи внутрішнього контролю та формулює висновки щодо достовірності фінансової звітності.

Згідно Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], документування результатів аудиту є важливим аспектом, який забезпечує прозорість та підзвітність аудиторської діяльності. Аудиторська документація повинна бути повною, точною та зрозумілою, а також відповідати вимогам професійних стандартів [16].

Формування аудиторського звіту є кульмінацією аудиторської перевірки. Аудиторський звіт повинен містити чітку та однозначну думку аудитора про достовірність фінансової звітності.

Отже, правильно оформлена документація результатів аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» дозволить надати підприємству корисні рекомендації щодо покращення обліку та контролю за власним капіталом.

3.4 Пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2»

Аудит власного капіталу, як і будь-який інший процес, потребує постійного вдосконалення з метою підвищення його ефективності та забезпечення достовірності. Враховуючи специфіку діяльності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», а також особливості його власного капіталу, можна виділити низку пріоритетних аспектів, на які варто звернути увагу при вдосконаленні процесу аудиту.

Ефективний аудит є важливим фактором, що забезпечує достовірність інформації про власний капітал. ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» повинно приділяти

особливу увагу вдосконаленню аудиту за операціями з власним капіталом. Зокрема, рекомендується [16]:

1. Розробити чіткі посадові інструкції для співробітників, які відповідають за облік та управління власним капіталом. В посадових інструкціях повинні бути чітко визначені обов'язки та відповідальність кожного співробітника.

На підприємстві необхідно розробити чіткі посадові інструкції для всіх співробітників, які мають відношення до обліку та управління власним капіталом. В посадових інструкціях слід чітко визначити обов'язки, права та відповідальність кожного співробітника. Наприклад, в посадовій інструкції головного бухгалтера необхідно чітко прописати його обов'язки щодо ведення обліку власного капіталу, складання звітності, контролю за дотриманням законодавства та облікової політики. Також слід визначити його права щодо отримання необхідної інформації та документів, а також його відповідальність за достовірність облікової інформації.

2. Впровадити ефективні процедури авторизації операцій з власним капіталом. Всі операції повинні бути авторизовані уповноваженими особами. Для запобігання неавторизованим операціям з власним капіталом необхідно впровадити ефективні процедури авторизації. Кожна операція повинна бути схвалена уповноваженою особою (наприклад, керівником підприємства або головним бухгалтером). Процедури авторизації можуть включати в себе підписання відповідних документів, використання електронного цифрового підпису тощо.

3. Забезпечити регулярне проведення інвентаризації активів та зобов'язань, які впливають на розмір власного капіталу. Результати інвентаризації повинні бути задокументовані та проаналізовані. Регулярна інвентаризація активів та зобов'язань, які впливають на розмір власного капіталу, дозволить вчасно виявляти та виправляти помилки в обліку. Наприклад, інвентаризація необоротних активів допоможе переконатися в правильності відображення їх вартості в обліку, що впливає на розмір власного капіталу. Результати інвентаризації повинні бути задокументовані та проаналізовані.

4. Вдосконалити систему обліку та звітності за власним капіталом. Система

обліку повинна забезпечувати своєчасне та повне відображення операцій з власним капіталом. Звітність повинна бути достовірною та інформативною.

Система обліку власного капіталу повинна забезпечувати своєчасне та повне відображення всіх операцій. Звітність повинна бути достовірною, інформативною та відповідати вимогам законодавства. На ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» доцільно переглянути облікову політику та внести необхідні зміни для забезпечення більш ефективного обліку власного капіталу.

5. Забезпечити ефективний контроль з боку керівництва за операціями з власним капіталом. Керівництво повинно регулярно отримувати інформацію про стан та рух власного капіталу та приймати необхідні управлінські рішення.

Керівництво ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» повинно здійснювати ефективний контроль за операціями з власним капіталом. Це може включати в себе регулярний аналіз фінансової звітності, перевірку дотримання облікової політики, оцінку ефективності системи внутрішнього контролю тощо.

У сучасному динамічному бізнес-середовищі, що постійно змінюється, професійна компетентність аудиторів відіграє ключову роль у забезпеченні якості аудиторських послуг. Аудитори, які проводять аудит власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», повинні володіти глибокими знаннями в галузі бухгалтерського обліку, аудиту, фінансів, податкового законодавства, а також розуміти специфіку діяльності підприємства.

Для підвищення кваліфікації аудиторів рекомендується регулярно проходити навчання та підвищувати кваліфікацію з питань аудиту власного капіталу. Аудитори повинні бути в курсі останніх змін у законодавстві, професійних стандартах та методиках аудиту. Для цього вони можуть відвідувати спеціалізовані курси, семінари, конференції, а також самостійно вивчати професійну літературу та періодичні видання. Наприклад, аудитори можуть пройти навчання з питань застосування Міжнародних стандартів аудиту (МСА) або з питань аудиту в умовах автоматизації обліку.

Важливим є ознайомлюватися з новинами законодавства та професійних стандартів в галузі аудиту. Законодавство та професійні стандарти в галузі аудиту

постійно змінюються, тому аудитори повинні стежити за цими змінами та вчасно адаптувати свою роботу до нових вимог. Для цього вони можуть підписатися на спеціалізовані видання, відвідувати веб-сайти професійних організацій (наприклад, Аудиторської палати України) та слідкувати за новинами в інтернет-ресурсах.

Підвищення кваліфікації аудиторів є інвестицією в якість аудиторських послуг та сприяє підвищенню довіри до аудиторського звіту. Це особливо важливо для ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», яке працює в конкурентному середовищі та потребує достовірної фінансової звітності для прийняття ефективних управлінських рішень [20].

Аудитор повинен постійно вдосконалювати свої знання та навички в галузі аудиту власного капіталу. Зокрема, рекомендується:

- використовувати сучасні аудиторські програми для аналізу даних, перевірки розрахунків та виявлення помилок. Сучасні аудиторські програми дозволяють автоматизувати багато аудиторських процедур, що підвищує ефективність аудиту;

- застосовувати методи статистичного відбору при проведенні тестування контролів та детальних тестів операцій;

- використовувати методи аналізу ризиків для ідентифікації та оцінки ризиків суттєвих викривлень;

- вдосконалювати навички спілкування з керівництвом та співробітниками підприємства. Ефективне спілкування дозволяє аудитору отримати необхідну інформацію та роз'яснення.

Важливим є дотримання аудитором чинного законодавства при проведенні аудиту власного капіталу, зокрема Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32], МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» та МСА 705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» [23].

Аудитори, які проводять аудит власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», повинні мати високу кваліфікацію та досвід роботи в цій галузі. Рекомендується: регулярно проходити навчання та підвищувати кваліфікацію з

питань аудиту власного капіталу; ознайомлюватися з новинами законодавства та професійних стандартів в галузі аудиту; обмінюватися досвідом з іншими аудиторами.

Впровадження інформаційних технологій може суттєво сприяти вдосконаленню процесу аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2». Зокрема, рекомендується використовувати спеціалізовані програмні продукти для автоматизації аудиторських процедур, створити базу даних для зберігання та аналізу аудиторської інформації.

Для проведення аудиту власного капіталу рекомендуємо використовувати програмне забезпечення – Caseware Audit [48].

Caseware Audit – це програмне забезпечення для автоматизації процесу аудиту, включаючи аудит власного капіталу. Воно надає інструменти для планування, виконання та документування аудиторських процедур відповідно до міжнародних стандартів.

Основні можливості Caseware Audit для аудиту власного капіталу:

- стандартизовані робочі документи для перевірки власного капіталу, зокрема аналіз статутного капіталу, нерозподіленого прибутку та резервів;
- автоматизація процедур: імпорт даних з бухгалтерських систем, створення фінансових звітів та виконання обчислень;
- аналітичні процедури: порівняння залишків, перевірка змін у власному капіталі;
- перевірка відповідності стандартам: автоматичне відстеження відхилень та ризиків.

Вартість користування Caseware Audit зазвичай залежить від кількості користувачів та модулів. Типова ціна коливається від \$1,000 до \$5,000 за користувача на рік, залежно від пакету послуг [48].

Підписка на оновлення та технічну підтримку: часто входить у вартість або потребує додаткової оплати.

Програма CaseWare Audit забезпечує інтеграцію всіх етапів аудиторського процесу в єдину цифрову платформу. Її використання сприяє: автоматизації

підготовки та аналізу документів, що значно скорочує час виконання завдань; підвищенню точності розрахунків завдяки вбудованим інструментам перевірки даних; зручному відстеженню змін у власному капіталі за рахунок використання функцій аудиторського відстеження та моніторингу; інтеграції даних з фінансової звітності, що забезпечує повну прозорість процесу аудиту; створенню уніфікованих звітів, які відповідають міжнародним стандартам аудиту.

Впровадження CaseWare Audit також дозволяє аудиторській команді ефективніше виявляти потенційні ризики та уникати дублювання роботи, що позитивно впливає на загальну продуктивність процесу аудиту.

Основними перевагами Caseware Audit для ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» є [48]:

- а) ефективність (скорочує час на виконання ручних процедур);
- б) відповідність стандартам (допомагає дотримуватися МСФЗ та інших нормативних вимог);
- в) прозорість та зручність (централізоване зберігання документів і звітів);
- г) інтеграція (сумісність з іншими бухгалтерськими програмами);
- д) зниження ризиків помилок (автоматизація мінімізує людський фактор).

Провівши дослідження сучасних підходів до формування функціональних складових автоматизованої системи аудиту власного капіталу на підприємстві, ми дійшли висновку щодо необхідності розширення їх структурного складу [40, с. 78]. Для цього, нами запропоновано включити в автоматизоване робоче аудитора три основні компоненти: навчальну систему, комплекс програмних продуктів з обробки інформації та сервісні засоби (рисунок 3.1).

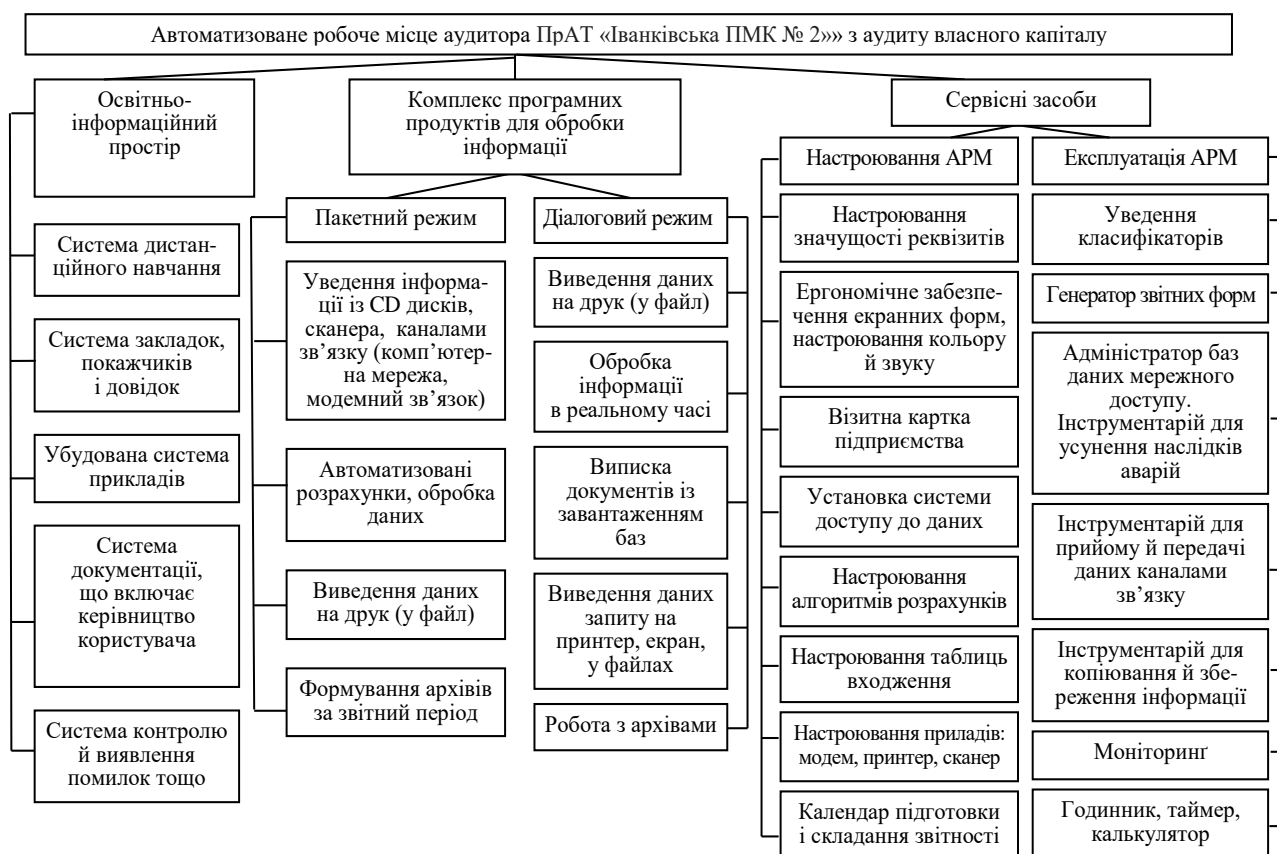

Рисунок 3.1 – Структура автоматизованого робочого місця аудитора для проведення аудиторської перевірки власного капіталу у ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Джерело: побудовано автором за інформацією [40, с. 78]

Коротко їх розглянемо.

Перший компонент – навчальна система. Дана система створюється з метою ознайомлення аудитора з тими питаннями, які йому є / будуть невідомими. У розрізі даного компоненту працівник зможе ознайомитись з прикладами, мати змогу дистанційно розвиватись у часі, відповідно до сучасних методик проведення аудиту власного капіталу.

Другий компонент – комплекс програмних продуктів для обробки інформації. Включає в себе два режими: пакетний та діалоговий. За допомогою даних режимів аудитор зможе опрацьовувати / вносити / змінювати / передавати / обробляти інформацію. Даний компонент безпосередньо забезпечує ведення господарської діяльності (в нашому випадку облік та аудит власного капіталу).

Третій компонент – сервісні засоби. За допомогою даного компоненту здійснюється максимально можливе налаштування та пристосування програмного засобу до працівника. Головна мета даного компоненту – забезпечити зручний

режим роботи для аудитора.

Не менш важливим є удосконалення Звіту за результатами аудиту: він повинен бути інформативним та корисним для користувачів. Відтак, ми рекомендуємо включити до звіту аналіз ключових показників власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2», таких як динаміка власного капіталу, структура власного капіталу, коефіцієнти фінансової стійкості.

У таблиці 3.5 згруповано пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Таблиця 3.5 – Пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Аспект	Рекомендації
Вдосконалення системи внутрішнього контролю	Розробити чіткі посадові інструкції, впровадити ефективні процедури авторизації операцій, забезпечити регулярне проведення інвентаризації, вдосконалити систему обліку та звітності, забезпечити ефективний контроль з боку керівництва
Застосування сучасних методів аудиту	Використовувати сучасні аудиторські програми, застосовувати методи статистичного відбору, використовувати методи аналізу ризиків, вдосконалювати навички спілкування
Підвищення кваліфікації аудиторів	Регулярно проходити навчання, ознайомлюватися з новинами законодавства та професійних стандартів, обмінюватися досвідом
Вдосконалення облікової політики	Переглянути облікову політику, розробити чіткі правила обліку, забезпечити належний контроль за дотриманням облікової політики
Використання інформаційних технологій	Використовувати спеціалізовані програмні продукти, створити базу даних, використовувати інтернет-ресурси
Вдосконалення звітності за результатами аудиту	Включити до звіту аналіз ключових показників, надати більш детальні рекомендації, використовувати графіки та діаграми

Джерело: авторська розробка

Таким чином, аудит відіграє ключову роль у забезпеченні достовірності обліку та звітності, в тому числі і щодо власного капіталу. На ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» доцільно впровадити ряд заходів для подальшого вдосконалення аудиту власного капіталу.

Вдосконалення процесу аудиту власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2» є важливим кроком до підвищення фінансової прозорості підприємства та забезпечення його стійкого розвитку. Застосування сучасних технологій, розробка чітких процедур, підвищення кваліфікації аудиторів та впровадження ризик-орієнтованого підходу створять міцну основу для ефективного управління власним капіталом.

ВИСНОВКИ

Проведене кваліфікаційне дослідження дає підстави зробити наступні висновки:

З'ясовано економіко-правову сутність власного капіталу, його структуру та функції. Власний капітал підприємства є одним з ключових факторів його фінансової стабільності та успішного функціонування. Він відображає вартість активів підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань, і є джерелом фінансування його діяльності. Правильне формування, облік та управління власним капіталом має вирішальне значення для сталого розвитку підприємства та забезпечення його конкурентоспроможності на ринку. Власний капітал виконує ряд важливих функцій, серед яких можна виділити: формування фінансової основи діяльності підприємства, забезпечення його фінансової незалежності та платоспроможності, створення умов для розвитку та інвестування, захист інтересів кредиторів та інвесторів.

Дослідження показало, що структура власного капіталу підприємства може варіюватися в залежності від організаційно-правової форми та специфіки діяльності. Основними складовими власного капіталу є статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Статутний капітал формується за рахунок внесків власників при створенні підприємства, додатковий капітал виникає в результаті переоцінки активів, емісії акцій за ціною, що перевищує номінальну вартість, або безоплатно отриманих активів. Резервний капітал створюється для покриття можливих збитків та забезпечення фінансової стабільності, а нерозподілений прибуток є джерелом реінвестування та розвитку підприємства.

Розкрито законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту власного капіталу підприємства. Важливим аспектом дослідження є аналіз законодавчо-нормативного регулювання обліку та аудиту власного капіталу. В Україні порядок ведення бухгалтерського обліку та аудиту власного капіталу регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»,

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу», Законом України «Про акціонерні товариства», Податковим кодексом України, Господарським кодексом України, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та інші нормативно-правові акти, які регулюють порядок формування та обліку власного капіталу. Чинне законодавство визначає основні принципи та правила ведення обліку власного капіталу, порядок складання фінансової звітності, а також вимоги до проведення аудиту.

Зазначено особливості формування власного капіталу суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм. Формування власного капіталу в різних організаційно-правових, таких як: Акціонерне товариство (АТ); Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ); Приватне підприємство (ПП); Кооператив регламентується наступними нормативними документами: Закон України «Про акціонерні товариства» № № 1953-IX від 14.12.2021 р.(зі змінами та доповненнями); Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № № 514-VI від 17.09.2008 р. (зі змінами та доповненнями); Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № № 132-IX від 20.09.2019 р. (зі змінами та доповненнями); Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями); Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями); Закон України «Про кооперацію» № 1087-IV від 10.07.2003 р. (зі змінами та доповненнями).

Розглянуто порядок документального оформлення операцій з обліку щодо власного капіталу підприємства. Установчі документи, такі як статут підприємства, протоколи зборів засновників, установчий договір та документи про внески до статутного капіталу, є основою для формування власного капіталу. Документування операцій з резервним капіталом, додатковим капіталом та нерозподіленим прибутком здійснюється відповідно до вимог законодавства та облікової політики підприємства.

Досліджено організацію синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу та його відображення у фінансовій звітності підприємства. Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу є важливою складовою

фінансового менеджменту підприємства. Синтетичний облік власного капіталу ведеться на рахунках класу 4 «Власний капітал» Плану рахунків бухгалтерського обліку. Аналітичний облік дозволяє деталізувати інформацію про власний капітал за його складовими та забезпечує контроль за його рухом.

Зареєстрований капітал ПрАТ «Іванківська ПМК №2» відображається на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», субрахунки формуються за видами діяльності.

Дані про стан і його зміни, суми внесків засновників ПрАТ «Іванківська ПМК №2», що зафіксовані в установчих документах відображаються на рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», що ж до рахунків 46 «Неоплачений капітал», а також 45 «Вилучений капітал», то вони застосовуються для регулювання зареєстрованої суми. Ця сума має співставлятись із фактичною наявною величиною суми внесків.

Визначено методичні підходи обліку власного капіталу підприємства, включаючи оцінку активів, що вносяться до статутного капіталу, методи відображення змін у власному капіталі, облік формування резервного та додаткового капіталу, а також розподіл прибутку та формування резервів. Вибір методичного підходу залежить від виду активів, стану підприємства, ринкової кон'юнктури та інших факторів.

Обґрунтовано сучасні шляхи вдосконалення обліку щодо формування та вилучення власного капіталу на ПрАТ «Іванківська пересувна механізована колона № 2». Для цього рекомендуємо автоматизувати ведення бухгалтерського обліку власного капіталу на досліджуваному підприємстві.

Для автоматизації обліку власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» може скористатися такими продуктами програмного забезпечення як: NS 2000 або Technoclass 2000.

Основними перевагами програми «NS2000» з точки зору повноти реалізації аналітичних завдань можна зазначити можливість проведення з її допомогою аналізу різних напрямів діяльності господарюючого суб'єкта, включаючи облік, аналіз і контроль за власним капіталом, матеріальними, фінансовими і трудовими

ресурсами.

Основною перевагою програми Technoclass 2000 є те, що система підтримує різні плани рахунків і функціонує як за західною, так і за українською системи бухгалтерського обліку та аналізу власного капіталу.

Впровадження зазначених механізмів на ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» сприятиме підвищенню прозорості та об'єктивності обліку операцій з власним капіталом. Стандартизація обліку за МСФЗ, автоматизація бухгалтерських процесів і використання інноваційних технологій, таких як блокчейн, дозволять підприємству не лише підвищити точність фінансових даних, але й забезпечити довіру з боку акціонерів та інвесторів.

Визначено мету, завдання та джерела інформації аудиту власного капіталу. Дослідження показало, що аудит власного капіталу є важливою складовою аудиту фінансової звітності, спрямованою на перевірку достовірності та повноти відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності підприємства. Аудитор повинен детально проаналізувати кожен складову власного капіталу з метою виявлення можливих помилок та порушень.

Мета аудиту власного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» полягає у формуванні об'єктивної думки аудитора щодо достовірності та повноти відображення інформації про стан та рух власного капіталу у фінансовій звітності підприємства за 2018-2020 роки. Досягнення цієї мети дозволяє користувачам фінансової звітності, таким як інвестори, кредитори, управлінський персонал та інші зацікавлені сторони, отримати достовірну інформацію про фінансову стійкість та перспективи розвитку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Розкрито організаційно-методичні підходи проведення аудиту власного капіталу підприємства, що включають планування, оцінку ризиків, вибір та застосування аудиторських процедур, оцінку аудиторських доказів та формування аудиторського звіту. Визначено, що аудитор повинен використовувати різноманітні методи збору та аналізу аудиторських доказів, такі як інспектування документів, запити, підтвердження, аналітичні процедури та перерахунок.

Наведено узагальнення та документування результатів проведення аудиту

власного капіталу підприємства. Особливу увагу приділено узагальненню та документуванню результатів аудиту власного капіталу. Аудиторська документація є важливим доказом якості проведеного аудиту та може бути використана в разі виникнення спорів або претензій. Відомо, що аудиторський звіт повинен містити чітку та однозначну думку аудитора про достовірність фінансової звітності.

На основі проведеного дослідження визначено пріоритетні аспекти вдосконалення процесу аудиту власного капіталу, такі як вдосконалення системи внутрішнього контролю, застосування сучасних методів аудиту, підвищення кваліфікації аудиторів, вдосконалення облікової політики, використання інформаційних технологій та вдосконалення звітності за результатами аудиту.

Рекомендуємо використовувати програмне забезпечення – Caseware Audit. Caseware Audit – це програмне забезпечення для автоматизації процесу аудиту, включаючи аудит власного капіталу. Воно надає інструменти для планування, виконання та документування аудиторських процедур відповідно до міжнародних стандартів.

Проведене дослідження дозволило детально розглянути теоретичні та практичні аспекти обліку та аудиту власного капіталу підприємства. Отримані результати можуть бути використані для підвищення ефективності управління власним капіталом, забезпечення достовірності фінансової звітності та сприяння сталому розвитку підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н. С., Говоруха О. О., Топоркова О. В., Євлаш Т. О. Обліково-аналітичні аспекти основних операцій акціонерного товариства: теорія і практика : монографія. Х. : ФОП Бровін О.В., 2016. 306 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua> .
2. Атамас П.Й. Фінансовий облік : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 356 с.
3. Бержанір І. А. Власний капітал: проблеми та напрями удосконалення обліку. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти*: збірник наукових праць за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. 2020. С. 21-23.
4. Бержанір І., Мамедова А. Напрями удосконалення обліку власного капіталу підприємства. *Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи* : Зб. наук. Праць. 2019. С. 9-11
5. Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б. Бухгалтерський фінансовий облік : теорія і практика: навч.-практ. посіб. К.:Центр учбової л-ри, 2019. 536 с.
6. Верига Ю.А., Гладких Т.В., Орищенко М.М. Фінансовий облік: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 492 с.
7. Безверхий К. Концепція нової редакції плану рахунків бухгалтерського обліку в контексті законодавчих змін. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2017. № 3. С. 21-24.
8. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посіб. / за заг. ред. М.І. Скрипник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 341 с.
9. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.03 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).
10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

11. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підруч. Вінниця: Видатництво ФОП Кушнір Ю.В. 2020. 496 с.
12. Калінеску Т. В. Креативний облік і аудит економічної діяльності підприємств. *TIME DESCRIPTION OF ECONOMIC REFORMS*. 2019. № 2. С. 95–102.
13. Козаченко Д. М., Мардус Н. Ю. Теоретичні аспекти обліку, аудиту та аналізу власного капіталу підприємства. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: матеріали 5-ї Всеукр. наук.-практ. конф. 2022. С. 104-106.
14. Колісник О., Томша А. Методичні підходи та організація обліку і аудиту власного капіталу підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №37. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-29> (дата звернення: 30.09.2024).
15. Лакодименко Л.І. Власний капітал: сутність та проблеми обліку. Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки студентів обліково-фінансового профілю: Збірник доповідей науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та технологічних практик по спеціальностях. 2019. Вип. 7. С. 49-51.
16. Лисак В. А. Облік, аналіз та аудит формування та використання власного капіталу в системі управління підприємством (на прикладі Зборівське РКП «Проектбудсервіс») : магістерська дипломна робота. 2018. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/26947> (дата звернення: 30.09.2024).
17. Любар О. О. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку власного капіталу. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_75.
18. Мельник К.П. Напрями розвитку теорії аудиту через призму інноваційного розвитку економіки. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства. *Міжнародна науково-практична інтернет-конференція учнів, студентів, аспірантів і молодих вчених*. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки. 2020. С. 139-140.
19. Мельничук В. Облік капіталу: національний та міжнародний досвід.

Наукові інновації та передові технології. 2024. № 2(30). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)-875-886](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)-875-886) (дата звернення: 30.09.2024).

20. Микитин Г. В. Облік, аналіз і аудит власного капіталу: методика та організація (на прикладі ТзОВ «Укрполь-2005) : магістерська дипломна робота. 2019. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/29897> (дата звернення: 30.09.2024).

21. Михалків А., Косташ Т. Облік власного капіталу за МСФЗ. *InterConf*. 2022. № 15(117). С. 43–54.

22. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2020 року, частина II (оприлюднено 12 квітня 2024 року). URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Ukr_IAASB_HB_2020-Part_%D0%86%D0%86.pdf (дата звернення: 30.09.2024).

23. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2020 року, частина I (оприлюднено 19 травня 2020 року) URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Ukr_IAASB_HB_2020-Part_%D0%86.pdf (дата звернення: 30.09.2024).

24. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (Стандарти) (редакція: 2017 р.) / пер. з англ. URL: <https://www.iaa.org.ua/wp-content/uploads/2013/08/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf> (дата звернення: 30.09.2024).

25. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ): Міністерство фінансів України редакція на 12.03.2013 р. (дата звернення: 30.09.2024).

26. Мулик Т. О. Відображення інформації про власний капітал у звітності господарюючих суб'єктів. *Агросвіт*. 2020. №19-20. С.51-60.

27. Назаренко І. Організаційно-методологічні аспекти власного капіталу підприємства. *Наукові перспективи (Naukovi perspektivi)*. 2024. № 4(46). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4\(46\)-701-717](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4(46)-701-717) (дата звернення: 30.09.2024).

28. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 353 від 08.02.2013 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/s3248-22>.

29. Піхняк Т. А. Гармонізація обліку власного капіталу в контексті переходу до міжнародних стандартів. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 6. Том 1. С. 136–141.

30. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

31. Про акціонерні товариства: Закон України № 1953-IX від 14.12.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

32. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

33. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

34. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу: Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

35. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

36. Про кооперацію: Закон України № 1087-IV від 10.07.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

37. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України № 514-VI від 17.09.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

38. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 132-IX від 20.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 30.09.2024).

39. Пономаренко О.Г., Колодяжна Р.В. Облік власного капіталу: організація

наукового дослідження. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство». 2021. С. 142–145.

40. Скиба Г.І., Цімошинська О.В., Беженар І.М. Впровадження інформаційних систем обліку. *Економіка АПК*. 2020. № 11. С. 74-79.

41. Скрипник М.І. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 341 с.

42. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. Вид-во: «Алерта». 2020. 192 с.

43. Турчин В. В., Бунда О. М. Облік власного капіталу підприємства. 2021. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/18800> (дата звернення: 30.09.2024).

44. Фальченко О. О., Побережна Н. М., Юр'єва І.А. Особливості формування власного капіталу на підприємствах. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 2 (19). С. 404-409.

45. Цивільний кодекс України: Закон України № 435-IV від 16.01.03 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2024).

46. Шара Є.Ю., Бідюк О.О., Соколова-Гонтаретко І.С.: Бухгалтерський фінансовий і податковий облік: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.

47. Шепелюк В.А. Аудит: підручник (у двох частинах), 4-те вид. доп. і перероб. К. : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.

48. Caseware Audit. URL: <https://caseware.com.ua/en/audit>.

49. Code of Ethics. URL: <https://global.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Code-of-Ethics.aspx>.

50. Dorosh N., Snizhko V. Accounting of fquity in contex of national and international standarts. *Young Scientist*. 2019. Vol. 2, no. 66. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-2-66-128> (date of access: 30.09.2024).

51. International Professional Practices Framework. URL: <https://www.theiia.org/en/standards/international-professional-practices-framework> (date of access: 30.09.2024).

52. Melnyk N., Trachova D., Kolesnikova O., Demchuk O., Golub N. Accounting Trends in the Modern World. *Independent Journal of Management & Production*, 11(9). 2020, pp. 2403-2416.

53. The Institute of Internal Auditors. URL: <https://www.theiia.org> (date of access: 30.09.2024).

ДОДАТКИ

Серія ААБ

№ 932477

ВИПИСКА**З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ
ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ****ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІВАНКІВСЬКА
ПЕРЕСУВНА МЕХАНІЗОВАНА КОЛОНА №2"***Ідентифікаційний код юридичної особи:*
23568074*Місцезнаходження юридичної особи:*
07200, КИЇВСЬКА ОБЛ., ІВАНКІВСЬКИЙ РАЙОН, СЕЛИЩЕ МІСЬКОГО ТИПУ
ІВАНКІВ, ВУЛИЦЯ ПОЛІСЬКИЙ ШЛЯХ, БУДИНОК 3*Дата державної реєстрації, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі
юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців про включення до Єдиного
державного реєстру:*
15.04.1997, 02.04.2007, 1 337 120 0000 000482*Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені
юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та належність
обмежень щодо представництва від імені юридичної особи або фізичної
особи-підприємця:*
СКІТНЕВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ – керівник

Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи або фізичної особи-підприємця:
СКІТНЕВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ (БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ)

Дата та номер запису про взяття на облік, назва та ідентифікаційні коди органів статистики, Міндоходів, Пенсійного фонду України, в яких юридична особа перебуває на обліку:

24.10.1995, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ,
21680000

15.04.1997, 88, ВИШГОРОДСЬКА ОДПІ ІВАНКІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ,
39466569 (дані про взяття на облік як платника податків)

01.03.1991, 10-11-04-027, ВИШГОРОДСЬКА ОДПІ ІВАНКІВСЬКЕ
ВІДДІЛЕННЯ, 39466569 (дані про взяття на облік як платника
єдиного внеску)

Не підлягає постановці на облік в ПЕНСІЙНОМУ ФОНДІ УКРАЇНИ у зв'язку з прийняттям Закону України від 04.07.2013 № 406-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи"

Дані про основний вид економічної діяльності:
41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель

Дані про реєстраційний номер платника єдиного внеску:
10-11-04-027

Клас професійного ризику виробництва платника єдиного внеску за основним видом економічної діяльності:
32

Дата та час подачі:
23.09.2015 10:11

Ім'я державного реєстратора:

Державний реєстратор:

Ім'я державного реєстратора:

Ім'я державного реєстратора:

Ім'я державного реєстратора:

Ім'я державного реєстратора:

[Handwritten signature]

ОНОПРІЄВКО Є.М.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Загальними зборами акціонерів
Приватного акціонерного товариства
«Іванківська Пересувна механізована колона №2»
30 квітня 2018 року
Протокол № 30042018 від 30 квітня 2018 р.

СТАТУТ

**ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«Іванківська Пересувна механізована колона №2»
(Нова редакція)
Код ЄДРПОУ 23568074**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей Статут є новою редакцією Статуту Приватного акціонерного товариства «Іванківська Пересувна механізована колона №2».

1.1. Заснування Товариства.

1.1.1. ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «Іванківська Пересувна механізована колона №2» (надалі - Товариство) є юридичною особою, створеною згідно законодавства України. Товариство засноване рішенням Загальних зборів акціонерів (Протокол № 1 від 18 липня 2011 року).

1.2. Повне та скорочене найменування Товариства.

Повне:

- українською мовою: Приватне акціонерне товариство «Іванківська Пересувна механізована колона №2»;
- англійською мовою: Private corporation «Ivankivska Peresuvna mechanizovana kolona №2»
- російською мовою: Частное акционерное общество «Иванковская Передвижная механизированная колонна №2»

Скорочене:

- українською мовою: ПрАТ «Іванківська ПМК№2»
- англійською мовою: РС «Ivankivska PMK№2»
- російською мовою: ЧАО «Иванковская ПМК№2»

1.3. Організаційно-правова форма Товариства: акціонерне товариство.

1.4. Тип Товариства. - приватне акціонерне товариство.

1.5. Товариство є юридичною особою з моменту його державної реєстрації за законодавством України, без обмеження строку діяльності, має самостійний баланс, круглу печатку, фірмові бланки, може мати знаки для товарів та послуг, промислові зразки та інші засоби візуальної ідентифікації Товариства, має право відкривати поточні, валютні, депозитні та інші рахунки в банківських установах та небанківських установах..

Товариство здійснює свою діяльність в межах чинного законодавства України, цього Статуту, а також внутрішніх положень та інструкцій.

1.6. Товариство має право від свого імені вчиняти будь-які правочини та укладати будь-які договори, набувати майнові і особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем в суді, у тому числі в суді загальної юрисдикції, в господарському, адміністративному, третейському суді.

1.7. Товариство відповідно до чинного законодавства України на свій розсуд володіє, користується та розпоряджається майном, що знаходиться у його власності. Майно та активи Товариства, а також майно, що передано Товариству у користування, не підлягають націоналізації, конфіскації чи іншому безоплавному вилученню.

1.8. Товариство має право засновувати (створювати) інші юридичні особи (у т.ч. створювати дочірні підприємства), створювати (відкривати) філії та представництва, інші відокремлені та невідокремлені підрозділи як на території України, так і за її межами (за кордоном). Товариство має право створювати спільно з іншими українськими та іноземними юридичними і фізичними особами на території України та за її межами (за кордоном) господарські товариства, спільні підприємства, інші види юридичних осіб, брати участь в об'єднаннях, союзах, асоціаціях і т.і. Товариство має право набувати цінні папери, паї, частки у статутному капіталі, корпоративні права інших юридичних осіб.

1.9. Товариство має право залучати кошти в будь-якій не забороненій законом формі, включаючи емісію цінних паперів (акцій, облігацій). Умови випуску та порядок розміщення цінних паперів Товариства визначаються в рішенні про їх випуск відповідно до чинного законодавства України.

1.10. Товариство має право на охорону комерційної таємниці, інформації з обмеженим доступом та іншої конфіденційної інформації про свою діяльність. Обсяг інформації, що складає комерційну таємницю чи інформацію з обмеженим доступом, носить конфіденційний характер і не підлягає розголошенню, встановлюється органами Товариства відповідно до вимог чинного законодавства України та цього Статуту.

1.11. Товариство має право на недоторканність його ділової репутації, на таємницю кореспонденції, на інформацію та інші особисті немайнові права, які можуть належати Товариству. Особисті немайнові права Товариства захищаються відповідно до чинного законодавства України.

1.12. Товариство має право здійснювати підприємницьку (господарську) та іншу діяльність, що не суперечить чинному законодавству України. Товариство самостійно планує та здійснює свою діяльність. Товариство самостійно визначає ціни на власну продукцію (товари, послуги, роботи). Товариство має право у встановленому чинним законодавством України порядку брати участь у зовнішньоекономічній діяльності

- надання комплексних готельних послуг,
- надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
- організація пунктів громадського харчування,
- надання консультаційних, інформаційних, комерційних, торгових, прокатних, орендних, транспортних та інших послуг юридичним і фізичним особам України та інших держав,
- здійснення інвестиційних програм,
- здійснення зовнішньоекономічної діяльності у перелічених напрямках діяльності.
- інші види підприємницької діяльності, не заборонені Законодавством України.

2.2. Дозволи та ліцензії.

2.2.1. У всіх випадках, коли законодавством передбачена необхідність отримання дозволів або ліцензій для заняття тим чи іншим видом діяльності, Товариство розпочинає таку діяльність тільки після отримання необхідних дозволів або ліцензій.

3. АКЦІОНЕРИ ТОВАРИСТВА

3.1. Акціонери Товариства.

3.1.1. Акціонерами Товариства є фізичні і юридичні особи, які є власниками акцій Товариства.

3.1.2. Вступ до Товариства та вихід з нього здійснюються в порядку, передбаченому чинним законодавством України та цим Статутом.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АКЦІОНЕРІВ ТОВАРИСТВА

4.1. Права акціонерів - власників простих акцій.

4.1.1. Кожною простою акцією Товариства її власнику-акціонеру надається однакова сукупність прав, включаючи права на:

4.1.1.1. участь в управлінні Товариством;

4.1.1.2. отримання дивідендів;

4.1.1.3. отримання у разі ліквідації Товариства частини його майна або вартості частини майна Товариства;

4.1.1.4. отримання інформації про господарську діяльність Товариства в порядку, передбаченому цим Статутом;

4.1.1.5. переважне право на придбання акцій Товариства при додатковій емісії (крім випадку прийняття загальними зборами рішення про невикористання такого права) у порядку, встановленому законодавством.;

4.1.1.6. на здійснення обов'язкового викупу Товариством належних йому голосуючих акцій з підстав, передбачених Законом України «Про акціонерні товариства»;

4.1.1.7. інші права, передбачені законодавством, цим Статутом та внутрішніми актами Товариства.

4.1.2. Одна голосуюча акція товариства надає акціонеру один голос для вирішення кожного питання на загальних зборах, крім випадків проведення кумулятивного голосування. .

4.1.3. Акціонери Товариства мають право укласти між собою договір, за яким на акціонерів, які уклали такий договір, покладаються додаткові обов'язки, у т.ч. обов'язок щодо участі у загальних зборах, і передбачається відповідальність їх недотримання. Такий договір укладається в простій письмовій формі.

4.2. Обов'язки акціонерів.

4.2.1. Акціонери зобов'язані:

4.2.1.1. дотримуватися Статуту, інших внутрішніх документів Товариства;

4.2.1.2. виконувати рішення загальних зборів, інших органів Товариства;

4.2.1.3. виконувати свої зобов'язання перед Товариством, у тому числі пов'язані з майновою участю;

4.2.1.4. оплачувати акції у розмірі, в порядку та засобами, що передбачені цим Статутом та чинним законодавством;

4.2.1.5. не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства.

4.2.2. Акціонери можуть мати інші обов'язки, встановлені законами України.

5. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ ТА РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ ТОВАРИСТВА

5.1. Статутний капітал Товариства.

5.1.1. Статутний капітал Товариства становить 4087298,25 грн. (чотири мільйони вісімдесят сім тисяч двісті дев'яносто вісім гривень 25 копійок) поділений на 16349193(шістнадцять мільйонів триста сорок

акціонерами майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, вирішують Загальні збори акціонерів Товариства.

16.5.2. З моменту обрання ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження Наглядової ради та Директора Товариства (у т.ч. повноваження щодо представництва Товариства в суді).

16.5.3. Ліквідаційна комісія розміщує у порядку, передбаченому чинним законодавством України, повідомлення про ліквідацію Товариства та про порядок і строки заяви кредиторами вимог (претензій), вживає необхідних заходів щодо виявлення кредиторів та дебіторів та щодо стягнення дебіторської заборгованості Товариства, складає ліквідаційний баланс, вживає заходів щодо зняття Товариства з реєстрації (обліку) в органах державної влади та місцевого самоврядування, в фондах соціального страхування тощо, вживає інших заходів, необхідних для ліквідації Товариства.

16.5.4. Ліквідаційний баланс, складений ліквідаційною комісією, підлягає затвердженню Загальними зборами.

16.5.5. Процедура ліквідації Товариства здійснюється в порядку, передбаченому чинним законодавством України. Ліквідація Товариства вважається завершеною, а Товариство таким, що припинилося, з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації припинення Товариства в результаті його ліквідації.

16.6. Розподіл майна Товариства, що ліквідується, між кредиторами та акціонерами.

16.6.1. Вимоги (претензії) кредиторів до Товариства задовольняються з майна Товариства, якщо інше не передбачено чинним законодавством України.

16.6.2. У разі ліквідації платоспроможного Товариства вимоги його кредиторів та акціонерів задовольняються у такій черговості:

16.6.2.1. У першу чергу задовольняються вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншими ушкодженнями здоров'я або смертю, та вимоги кредиторів, забезпечені заставою;

16.6.2.2. У другу чергу вимоги працівників, пов'язані з трудовими відносинами, вимоги автора про плату за використання результату його інтелектуальної, творчої діяльності;

16.6.2.3. У третю чергу задовольняються вимоги щодо податків, зборів (обов'язкових платежів);

16.6.2.4. У четверту чергу - всі інші вимоги кредиторів;

16.6.2.5. У п'яту чергу задовольняються виплати нарахованих, але не виплачених дивідендів за привілейованими акціями;

16.6.2.6. В шосту чергу задовольняються виплати за привілейованими акціями, які підлягають обов'язковому викупу Товариством на вимогу акціонерів відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства»;

16.6.2.7. У сьому чергу задовольняються виплати ліквідаційної вартості привілейованих акцій;

16.6.2.7. У восьму чергу задовольняються виплати за простими акціями, які підлягають обов'язковому викупу Товариством на вимогу акціонерів відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства»;

16.6.2.8. У дев'яту чергу здійснюється розподіл майна між акціонерами - власниками простих акцій Товариства пропорційно до кількості належних їм акцій;

16.6.3. Розподіл майна кожної черги здійснюється після повного задоволення вимог кредиторів (акціонерів) попередньої черги.

16.6.4. У разі недостатності майна Товариства, що ліквідується, для розподілу між усіма кредиторами (акціонерами) відповідної черги майно розподіляється між ними пропорційно сумах вимог (кількості належних їм акцій) кожного кредитора (акціонера) цієї черги.

За дорученням Загальних зборів Товариства

голова Загальних зборів:

[Підпис]
Підпис

Світневський Володимир Михайлович

ПрАТ «Іванківська ПМК-2»

НАКАЗ

від «05» січня 2015р. смт. Іванків

№ 1/2-к

«Про облікову політику підприємства»

Відповідно до вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» наказую встановити такі принципи, методи і процедури, що будуть використовуватись підприємством для складання та подання фінансової звітності і формувати облікову політику підприємства.

I. Організація бухгалтерського обліку.

1. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку на підприємстві і на виконання пункту 4 статті 8 Закону «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», встановити з 1 січня 2012 року у ПрАТ «Іванківська ПМК-2» такі засади організації бухгалтерського обліку.

1.1 Бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерією підприємства, яку очолює головний бухгалтер.

1.2. Кількісний та якісний склад бухгалтерії визначається штатним розписом і затверджується окремим наказом керівника підприємства.

2. Права й обов'язки головного бухгалтера та всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, цим наказом та затвердженими посадовими інструкціями.

2.1. Відповідно до пункту 7 статті 8 Закону про бухгалтерський облік головний бухгалтер підприємства:

2.1.1. забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання й подання у встановлені строки фінансової звітності;

2.1.2 . організує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;

2.1.3. бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних із недостачами та відшкодуванням втрат від недостач, крадіжок і псування цінностей підприємства.

2. 2. Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються становлення та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими для виконання усіма структурними підрозділами й усіма працівниками підприємства.

3. Затвердити перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу на проведення господарських операцій та несуть повну відповідальність за відповідність проведених операцій чинному законодавству та статуту підприємства згідно посадовими інструкціями.

4. Затвердити перелік посадових осіб, яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні цінності та несуть повну відповідальність за відповідність проведених операцій законодавчим актам та статуту підприємства згідно посадовими інструкціями та чинними законодавчими актами України.

5. Обов'язок щодо складання фінансової звітності та іншої звітності на вимог власників, органів статистики покласти на головного бухгалтера.

1. Бухгалтерський облік на підприємстві здійснювати за допомогою комп'ютерної бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія.

Відповідальність за відповідність реєстрів обліку, порядку й способу реєстрації та узагальнення інформації, передбачених цією комп'ютерною програмою, вимогам законодавства, покладається на головного бухгалтера підприємства.

2. Затвердити перелік первинних документів, які застосовуються підприємством у практичній діяльності й офіційно затверджені відповідними державними органами.

3. Надати право підпису довіреностей на отримання товарно-матеріальних цінностей, укладання угод директору підприємства.

4. Згідно з пунктом 1.3 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95р. №88, всі первинні документи, облікові реєстри, фінансова, статистична та інша звітність складаються українською мовою.

5. Установити місце зберігання (архів підприємства) первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, виготовлених як на паперових, так і на магнітних носіях інформації. Строки зберігання встановлюються відповідно законодавства.

6. Затвердити розроблений на підставі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій робочий план рахунків із використанням рахунків першого, другого та третього порядків.

7. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку й звітності проводити інвентаризацію активів та зобов'язань відповідно до статті 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів :

7.1. Інвентаризація активів і зобов'язань, під час якої перевіряються їх наявність, документальне підтвердження і стан та дається оцінка, визначається ефективність застосування окремих принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку і розробляються пропозиції щодо зміни окремих параметрів облікової політики на наступний період (рік), проводиться перед складанням річної фінансової звітності підприємства 01 листопада до 30 грудня в обов'язковому порядку. Точний час і порядок її проведення, відповідальні особи визначаються керівником підприємства наказом.

7.2 У всіх інших випадках об'єкти й періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником підприємства на підставі чинного законодавства у міру необхідності.

7.3. Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових інвентаризацій активів та зобов'язань, списання основних засобів, малоцінних, інших матеріальних цінностей тощо) затвердити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

Голова комісії: головний інженер - Швець О.О.

Члени комісії: начальник ВПВ - Поліщук Г.М.;
головний бухгалтер - Дем'яненко О.І.
бухгалтер - Репік Г.В.
зав. ПВБ - Матвійчук С.А.

7.4. Навести на з'ясування обумовлених інструкцією №69 на постійно діючу

застосованих на підприємстві принципів, методів і процедур облікової політики ; з проведення робіт щодо оцінки активів та зобов'язань; з розробки та затвердження пропозицій щодо їх зміни на наступний рік, проведення внутрішнього контролю на підприємстві.

7.5. Інвентаризація каси підприємства проводиться не рідше одного разу на квартал.
III. Принципи і методи відображення у бухгалтерському обліку окремих активів і господарських операцій.

1. Основні засоби.

Відповідно до Положення бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» підприємством обрано методи нарахування амортизації основних засобів :

Прямолінійний - Група 3-будівлі -20 років
споруди- 15 років
передавальні пристрої – 10 років

Прискореного зменшення залишкової вартості -Група 4- машини та обладнання
– 5 років

з них електронно-обчисл.машини та інші – 2 роки

Прискореного зменшення залишкової вартості - Група 5 – транспортні засоби –
3 роки

Зменшення залишкової вартості -Група 6 – інструменти, прилади, інвентар
(меблі)-4 роки

Зменшення залишкової вартості - Група 9 - Інші основні засоби – 12 років.

Прямолінійний - Група 12- тимчасові (не титульні) споруди- 5 років

Вартісну ознаку предметів, що належить до малоцінних необоротних матеріальних активів, встановлено у сумі до 6000 грн.

Амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів нараховувати у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50% його вартості, яка амортизується, та решта 50% - у місяці їх списання з балансу.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що веде до збільшення економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Залишкова вартість основних засобів зменшується у зв'язку з частковою ліквідацією об'єкта основних засобів або первісна (переоцінена) вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних із поліпшенням об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

2. Нематеріальні активи.

Відповідно до Положення бухгалтерського обліку «Нематеріальні активи» підприємством обрано прямолінійний метод нарахування амортизації нематеріальних активів. При цьому ліквідаційну вартість прирівнюємо до нуля.

3. Запаси.

Первинна вартість визначається відповідно до Положення бухгалтерського обліку 9 «запаси».

При відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продажу та іншому вибутті оцінка їх здійснюється методом :

--- собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО).

Організувати аналітичний облік товарно-матеріальних цінностей таким чином за підрозділами :

--- у бухгалтерії- у кількісно-сумовому вимірі ;

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, списується з балансу з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання.

4. Дебіторська заборгованість.

Згідно з Положення бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» поточна заборгованість за продукцію, товари, послуги включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина сумнівних боргів.

Величина резерву сумнівних боргів визначається за абсолютною сумою сумнівної заборгованості. За методом застосування суми сумнівної заборгованості величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності дебіторів.

5. Зобов'язання.

Згідно з Положенням бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому унаслідок його погашення.

Поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення.

6. Резерви майбутніх витрат і платежів не створювати (наприклад, забезпечення оплати відпусток).

7. Дохід.

Дохід визнається і оцінюється згідно з вимогами Положення бухгалтерського обліку 15 «Дохід».

8. Витрати.

Згідно з Положенням бухгалтерського обліку 16 витрати відображаються у балансі одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, а у Звіті про фінансові результати одночасно з доходами, для отримання яких вони понесені. До виробничої собівартості продукції включати:

- прями витрати;
- загальновиробничі витрати.

Змінні загальновиробничі витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат на базі заробітної плати виробничників виходячи з фактичної потужності звітного періоду.

Постійні загальновиробничі витрати розподіляються на кожну одиницю продукції на базі заробітної плати виробничників при нормальній потужності - 8000 тис. грн..

IV. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.

Згідно положення бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах, здійснюється шляхом коригування сальдо неросподіленого прибутку на початок звітного року.

Облікова політика може змінюватися, тільки якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення бухгалтерського обліку, або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій чи операцій у фінансовій звітності підприємства.

Загальний контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Голова Державного ревізійного управління України
П.А.Т. «Івано-Франківська ПМК»

В.М. Скитневський

Додаток I
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку I "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Іванківська пересувна механізована колона №2"** Дата (рік, місяць, день) **2020 | 01 | 01**
 Територія **КИЇВСЬКА** за ЄДРПОУ **23568074**
 Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОАТУУ **3222055100**
 Вид економічної діяльності **Будівництво житлових і нежитлових будівель** за КОПФГ **230**
 Середня кількість працівників **29** за КВЕД **41.20**
 Адреса, телефон **Поліський шлях, буд. 3, с. ІВАНКІВ, ІВАНКІВСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 07201** **53392**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

ДОКУМЕНТ КОДИФІКАТО		
за ЄДРПОУ	23568074	
за КОАТУУ	3222055100	
за КОПФГ	230	
за КВЕД	41.20	

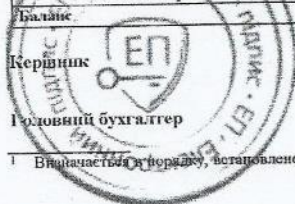
v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	2
первісна вартість	1001	116	111
накопичена амортизація	1002	116	109
Незавершені капітальні інвестиції	1005	831	848
власні засоби	1010	1 696	1 639
первісна вартість	1011	5 964	6 092
знос	1012	4 268	4 453
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 547	2 489
II. Оборотні активи			
Засоби	1100	1 577	384
Ліквідні засоби	1101	1 529	295
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	48	89
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	112	165
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	703	704
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	377	784
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1	217
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	1	217
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 087	4 087
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	417	417
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(671)	(413)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	3 833	4 091
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1531	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	224	313
розрахунками з бюджетом	1620	243	357
у тому числі з податку на прибуток	1621	40	61
розрахунками зі страхування	1625	21	-
розрахунками з оплати праці	1630	32	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 079	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	315	147
Усього за розділом III	1695	1 914	817
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700			
V. Чиста партія активів недержавного пенсійного фонду			
1800			
Баланс	1900	5 747	4 908

Головний бухгалтер

Головний бухгалтер

ЕП Скітнівський
Володимир
Михайлович

Скітнівський Володимир Михайлович

ЕП Дем'яненко
Ольга Іванівна

Дем'яненко Ольга Іванівна

1 Відділення в м. Тернопіль, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Іванківська пересувана механізована колона №2"**

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІСОУ

КОДИ		
2020	01	01

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 Р-

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28 549	17 381
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(25 122)	(15 388)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:	2090	3 427	1 993
прибуток	2095	(-)	(-)
збиток	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2110	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2111	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2112	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2120	108	24
Інші операційні доходи	2121	-	-
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(2 508)	(1 425)
Адміністративні витрати	2150	(-)	(-)
Витрати на збут	2180	(86)	(370)
Інші операційні витрати	2181	-	-
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	941	222
прибуток	2195	(-)	(-)
збиток	2200	-	-
Доход від участі в капіталі	2220	-	-
Інші фінансові доходи	2240	-	-
Інші доходи	2241	-	-
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2250	(-)	(-)
Фінансові витрати	2255	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2270	(622)	(-)
Інші витрати	2275	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	319	222
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(61)	(40)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	258	182
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

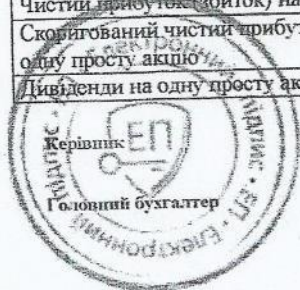
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	258	182

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	20 302	12 975
Витрати на оплату праці	2505	4 297	2 860
Відрахування на соціальні заходи	2510	910	602
Амортизація	2515	206	152
Інші операційні витрати	2520	2 623	594
Всього	2550	28 338	17 183

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	16349193	16349193
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	16349143	16349143
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,01578	0,01113
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,01578	0,01113
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Скитневський
Володимир
Михайлович
ЕП Дем'яненко
Ольга Іванівна

Скитневський Володимир Михайлович

Дем'яненко Ольга Іванівна

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Іпанківська пересувна механізована колона №2"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) 2020 10 31

КОДИ

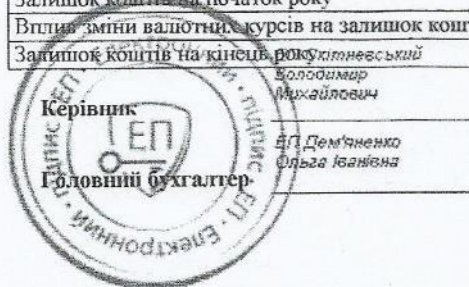
ЗАКРЕДИТОВАНА КОЛОНА №2

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2019 р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	5 381	4 803
Повернення податків і зборів	3005	-	32
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	251	57
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	28 013	15 831
Надходження від повернення авансів	3020	5	26
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	5	9
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 218)	(3 609)
Праці	3105	(3 581)	(2 393)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(960)	(619)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2 537)	(1 992)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(40)	(33)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1 549)	(1 365)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(948)	(594)
Витрачання на оплату авансів	3135	(19 468)	(10 882)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(34)	(644)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(513)	(499)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	344	120
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
електронних дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погасіння позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

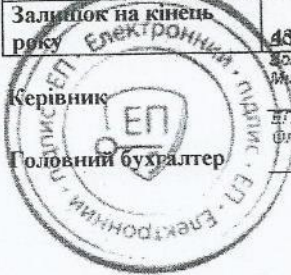
Витрачання на придбання: . фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(128)	(120)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-128	-120
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	216	-
Залишок коштів на початок року	3405	1	1
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	217	1

Скітнівський Володимир Михайлович

Дем'яненко Ольга Іванівна

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Вкуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни капіталі	4295	-	-	-	-	258	-	-	258
Залишок на кінець року	4300	4087	417	-	-	(413)	-	-	4 091

Сервісник
Головний бухгалтер

Сквітневський
Володимир
Михайлович
Дем'яненко
Ольга Іванівна

Сквітневський Володимир Михайлович

Дем'яненко Ольга Іванівна

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісною (переоціненою) вартістю	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	оперекані за фінансовою орендою	первісна (переоцінена) вартість	знос	переведені в операційну оренду	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
земля ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
стачілля	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ухомість	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
гальні витрати на іпшення земель	120	3943	2548	-	-	-	-	-	83	-	-	-	3943	2633	-	-	-	-
іншки, споруди та давальні пристрої	130	512	387	49	-	-	-	-	37	-	-	-	561	424	-	-	-	
ліни та обладнання	140	1048	1022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1048	1022	-	-	-	
непортні засоби	150	235	157	31	-	-	-	-	31	-	-	-	257	188	-	-	-	
рументи, прилади, агар (меблі)	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
рвни	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
порчні насаджєння	180	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	
і основні засоби	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
потєчні фонди	200	138	73	63	-	-	15	15	50	-	-	-6	186	102	-	-	-	
юцінні несорбортні	210	82	76	-	-	-	-	-	3	-	-	-	82	79	-	-	-	
аріальні активи	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
масові (нетитульні)	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
зули	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
родні ресурси	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
итварна таря	260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
дієти прокату	270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
і несорбортні	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
аріальні активи	290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
201	260	5964	4268	143	-	-	15	15	206	-	-	-6	6092	4453	-	-	-	

ліка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності вартість оформлених у заставу основних засобів (261)

залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) (262)

первісна (переоцінена) вартість поміттю амортизованих основних засобів (263)

основні засоби орендних цілєних майнових комплексів (264) 1136

залишкова вартість основних засобів, призначених для продажу (2641) -

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (265) -

вартість основних засобів, придбаних за рахунок ільового фінансування (2651) -

гнєть основних засобів, що взяті в операційну оренду (266) -

знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (267) -

вартість інвестиційної нерухоомості, оціненої за справедливою вартістю (268) -

(269) -

ліка 260 графа 8

ліка 260 графа 5

ліка 260 графа 15

ліка 105 графа 14

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1			
апгальне будівництво	280	-	848
ридабання (виготовлення) основних засобів	290	80	-
ридабання (виготовлення) інших	300	46	-
еоборотних матеріальних активів	310	2	-
ридабання (створення) нематеріальних активів	320	-	-
ридабання (вирощування) довгострокових біологічних активів	330	-	-
інші	340	128	848
взом			

(341)

(342)

рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість
фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
A. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
соціювані підприємства	350	-	-	-
ючирі підприємства	360	-	-	-
зпільну діяльність	370	-	-	-
B. Інші Фінансові інвестиції в:				
вастки і паї у статутному капіталі	380	-	-	-
інших підприємств	390	-	-	-
акції	400	-	-	-
збігати	410	-	-	-
інші	420	-	-	-
Разом (розд.А + розд.Б)				

рядка 1035 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

(421)

за собівартістю

за справедливою вартістю

(422)

за амортизованою собівартістю

(423)

Поточні фінансові інвестиції відображені:

(424)

за собівартістю

за справедливою вартістю

(425)

за амортизованою собівартістю

(426)

рядка 1160 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України

23568074

Приватне акціонерне товариство "Іванківська пересувна механізована колона №2"

(найменування підприємства/установи/організації)

Прибутковий касовий ордер № 45

від 20 вересня 2019 року

№ з/п	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	Приміти
1	2	3	4	5	6
1	311		124 905,75 грн		

Примітка від UA853808050000000026002369769, АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ" м.КИІВ

Підстава з/плата за серпень 2019р.-29905,75грн. ; вересень 2019р.-95000,00 грн.

Сума Сто двадцять чотири тисячі дев'ятсот п'ять гривень 75 копійок

(словами)

Додатки:

Головний бухгалтер Дем'яненко О.
(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав касир Дем'яненко О.
(підпис, прізвище, ініціали)

Додаток 3
до Положення
національній валюті в Україні
(пункт 26 розділу III)

Типова форма № КО-2

Приватне акціонерне товариство "Іванківська
пересувна механізована колона №2"
(найменування підприємства/установи/організації)

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств
та організацій України 23568074

Видатковий касовий ордер

від 20 вересня 2019 року

№ з/п	Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення
1	2	3	4	5	6	7
1	58	20.09.2019	661		95 000,00 грн	

Видати Дем'яненко О.І.
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава Платіжна відомість № 8 від 20.09.2019

Сума _____ грн коп.
(словами)

Додаток: Виплата зарплати за вересень 2019р.

Корітник Світневський В.М. Головний бухгалтер Дем'яненко О.І.
(підпис, прізвище, ініціали) (підпис, прізвище, ініціали)

Одержав _____ грн коп.
(словами)

" _____ 20__ року Підпис одержувача _____

За _____
(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видати касир Дем'яненко О.І.
(підпис, прізвище, ініціали)

Приватне акціонерне товариство "Іванківська
пересувна механізована колона №2"
підприємство, організація

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 23568074

Типова форма № 03-1

Затверджена наказом Міністерства України
від 29 грудня 1995 р. № 352
Код за УКУД

Затверджую

23 09 2019

Акт

приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів

Номер документа	Дата складання	Класифікація, яка відповідає за збереження основних засобів	Код виду операції
ПК00-000033	23.09.2019	000000002	Введення в експлуатацію

Здавач	Одержувач	Дебет		Кредит		Первісна (балансова) вартість, грн	Шифр		Код	
		рахунок субрахунок	код аналітичного обліку	рахунок субрахунок	код аналітичного обліку		інвентарний	заводський	рахунок та об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норми амортизаційних відрахувань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Цех, відділ, дільниця, лінія	Адміністративний	1121		1531		3 500,00	00-000020			

Норми амортизаційних відрахувань на повне відновлення	Норми амортизаційних відрахувань на капітальний ремонт	Поправочний коефіцієнт	Устаткування		Сума амортизації (знос) за даними переоцінки на _____ 20__ р. або за документами придбання	Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Номер паспорта
			вид	код				
12	13	14	15	16	17	18	19	20
							23.09.2019	

На підставі наказу, розпорядження _____

квітня 2016р №8-к1 _____

Проведений огляд _____

Монітор Philips 243V7Q

найменування об'єкта

що приймається (передається) в експлуатацію від _____

Матвійчук С.А.

У момент приймання (передачі) об'єкт знаходиться в _____

Склад ПрАТ "Іванківська ПМК-2"

місцезнаходження об'єкта

Коротка характеристика об'єкта Монітор Philips 243V7Q

Об'єкт технічним умовам відповідає (не відповідає) _____ відповідає _____

вказати, що саме не відповідає

Доробка не потрібна (потрібна) _____

вказати, що саме потрібно

Підсумки іспитів об'єкта _____

Висновок комісії _____

Додаток. Перелік технічної документації _____

Голова комісії Головний інженер _____ Швець О.О.
посада підпис і, по б., прізвище

Члени комісії Главный бухгалтер _____ Дем'яненко О.І.
посада підпис і, по б., прізвище

Начальник ПБВ _____ Поліщук Г.М.
посада підпис і, по б., прізвище

Зав. ПБВ _____ Матвійчук С.А.
посада підпис і, по б., прізвище

Об'єкт основних засобів прийняв Главный бухгалтер _____ Дем'яненко О.І.
посада підпис і, по б., прізвище

здав Главный бухгалтер _____ Дем'яненко О.І.
посада підпис і, по б., прізвище

Відмітка бухгалтерії про відкриття картки або переміщення об'єкта " _____ " _____ 20__ р.

Головний бухгалтер (бухгалтер) Дем'яненко О.І.

Робочий документ № 1. Аудит статутного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК 2 №»

Дата: [дата проведення аудиту]

Аудитор: [ПІБ аудитора]

Мета: Перевірити достовірність та повноту відображення інформації про статутний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК 2 №».

Процедури:

1. Інспектування статуту ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».
 - Перевірено статут підприємства на предмет наявності інформації про розмір статутного капіталу.
 - Встановлено, що розмір статутного капіталу, зафіксований у статуті, становить 500 46 грн.
2. Запити до керівництва ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».
 - Надіслано запит до керівництва підприємства з проханням підтвердити, що розмір статутного капіталу не змінювався протягом 2018-2020 років.
 - Отримано письмове підтвердження від керівництва про незмінність розміру статутного капіталу.
3. Аналітичні процедури.
 - Порівняно розмір статутного капіталу (500 46грн.) з даними балансу за 2018-2020 роки.
 - Встановлено, що розмір статутного капіталу в балансі відповідає даним статуту.

Висновок:

За результатами проведених процедур встановлено, що інформація про статутний капітал відображена у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» достовірно та повно.

Додаток П

Робочий документ 2 №. Аудит нерозподіленого прибутку ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Дата: [дата проведення аудиту]

Аудитор: [ПІБ аудитора]

Мета: Перевірити достовірність та повноту відображення інформації про нерозподілений прибуток у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Процедури:

1. Аналітичні процедури.
 - Проаналізовано динаміку нерозподіленого прибутку за 22020-018 роки.
 - Встановлено збільшення нерозподіленого прибутку з 800 12 грн. у 2018 році до 34 800 грн. у 2020 році.
 - Порівняно темпи зростання нерозподіленого прибутку з темпами зростання виручки від реалізації та чистого прибутку.
 - Встановлено, що темпи зростання нерозподіленого прибутку співставні з темпами зростання виручки та прибутку.
2. Детальні тести операцій.
 - Перевірено вибірку операцій з доходами та витратами за 2020 рік на предмет правильності їх відображення в обліку.
 - Помилки не виявлено.
3. Інспектування наказів керівництва про розподіл прибутку.
 - Перевірено наявність та правильність оформлення наказів керівництва про розподіл прибутку за 22020-018 роки.
 - Порушень не виявлено.
4. Узгодження даних обліку з даними фінансової звітності.
 - Перевірено відповідність даних про нерозподілений прибуток в головній книзі та звіті про власний капітал.
 - Розбіжностей не виявлено.

Висновок:

За результатами проведених процедур встановлено, що інформація про нерозподілений прибуток відображена у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК 2 №» достовірно та повно.

Додаток Р

Робочий документ 3 №. Аудит резервного капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Дата: [дата проведення аудиту]

Аудитор: [ПІБ аудитора]

Мета: Перевірити достовірність та повноту відображення інформації про резервний капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Процедури:

1. Інспектування статуту ПрАТ «Іванківська ПМК 2 №».
 - Перевірено статут підприємства на предмет наявності інформації про порядок формування та використання резервного капіталу.
 - Встановлено, що розмір резервного капіталу повинен становити не менше 25 % статутного капіталу.
2. Інспектування протоколів загальних зборів акціонерів.
 - Перевірено протоколи загальних зборів акціонерів на предмет наявності рішень про створення резервного капіталу.
 - Встановлено, що рішення про створення резервного капіталу було прийнято [дата рішення].
3. Аналітичні процедури.
 - Порівняно розмір резервного капіталу (625 11грн.) з розміром статутного капіталу (46 500 грн.).
 - Встановлено, що резервний капітал становить 25% статутного капіталу, що відповідає вимогам статуту.
4. Узгодження даних обліку з даними фінансової звітності.
 - Перевірено відповідність даних про резервний капітал в головній книзі та звіті про власний капітал.
 - Розбіжностей не виявлено.

Висновок:

За результатами проведених процедур встановлено, що інформація про резервний капітал відображена у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» достовірно та повно.

Додаток С

Робочий документ 4 №. Аудит додаткового капіталу ПрАТ «Іванківська ПМК № 2»

Дата: [дата проведення аудиту]

Аудитор: [ПІБ аудитора]

Мета: Перевірити достовірність та повноту відображення інформації про додатковий капітал у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».

Процедури:

1. Аналітичні процедури.
 - Проаналізовано динаміку додаткового капіталу за 2020-018 роки.
 - Встановлено незмінність додаткового капіталу на рівні 18 000 грн. протягом усього періоду.
2. Запити до керівництва ПрАТ «Іванківська ПМК № 2».
 - Надіслано запит до керівництва підприємства з проханням надати інформацію про джерела формування додаткового капіталу та причини його незмінності протягом 2018-2020 років.
 - Отримано відповідь від керівництва, що додатковий капітал сформовано за рахунок [вказіть джерела формування згідно з даними підприємства], змін не відбувалось.
3. Інспектування облікових реєстрів.
 - Перевірено записи в головній книзі та журналах-ордерах за рахунком 42 "Додатковий капітал".
 - Помилки не виявлено.
4. Узгодження даних обліку з даними фінансової звітності.
 - Перевірено відповідність даних про додатковий капітал в головній книзі та звіті про власний капітал.
 - Розбіжностей не виявлено.

Висновок:

За результатами проведених процедур встановлено, що інформація про додатковий капітал відображена у фінансовій звітності ПрАТ «Іванківська ПМК № 2» достовірно та повно.